

BROLIAI IR SESES LIETUVIAI!

Jau dvyliktą kartą vasario 16-tąją turime minėti be nepriklausomybės savo tėvynėje. O aštunti metai, kai raudonasis tvanas žiauriai siaubia ten mūsų laukus ir neleidžia kenčiantiems broliams sesėms net prisiminti to svarbiausio naujosios Lietuvos gimimo akto. Šiandien dar niekas ir negali tiksliai nusakyti, kada mes vėl galėsime pačioje tėvynėje laisvi švęsti tą didžiąją savo valstybės prisikėlimo šventę.

Mūsų tikėjimas į savo ateitį tačiau nemažėja. Mes tikime, mes išsiilgę laukime tos dienos taip, kaip mūsų daugelis tikėjo ir laukė, kai antrakart buvo 1944 m. pavergta tėvynė, kai dalis Lietuvos vaikų virtome tremtiniais bastūnais. Gyvenome gyva viltimi greit sugrįžti atgal. Tos vilties nenustojome iki pat dabar.

Išsilaukėme ir išlaukėme pačius blogiausius ir nepalankiausius metus, kai ką tik buvo nustoję žvangėti ginklai. Tada juk buvo mums tokie nepalankūs laikai, jog dėstyti apie raudonojo imperializmo skriaudas, jo žiaurumus, gyventojų deportavimus ir t.t. reikė tuojau tapti įtartinu žmogumi. Visur buvo išviešpatavęs "tylos sąmokslas". Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo komitetas turėjo padėti daug pastangų, kad nuskriaustos Lietuvos skausmingas šauksmas būtų girdimas tų, kurie pradėjo tvarkyti pokarinius laisvojo pasaulio santykius. Buvo daug rašyta, daug kalbėta, vis įtikinėta ir vis kreipėtas dėmesys į Pabaltijo tautų tragediją. Pagaliau apkurtusios ausys ėmė atsiverti.

O šiandien laikai jau yra visiškai pasikeitę. Visa eilė džiuginančių aplinkybių gali sustiprinti ir padidinti tikėjimą silpnadvasių ir benustojančių vilties. Įvyko mūsų naudai tarptautinės padėties pagerėjimas. Užteks priminti, kad JAV prezidentas niekuomet nebuvo taip kalbėjęs, kaip kad jis prabilo kongrese šių metų pradžioje. Taigi, iš mažųjų tautų tragedijų ir jų žemiškųjų aukų galingieji galutinai baigė įsitikinti, kad "taika ne bet kokia kaina, bet taika, paremta laisve ir teisingumu" (Trumanas), tėra šiandien galima pastatytis stiprią fizinę jėgą prieš smurtą ir klastą. Toji jėga šiandien paskubomis organizuojama.

Kai tarptautiniai horizontai mums labiau blaivosi ir jau pirmosios žaros veržiasi į dangų tos iš už kalnų patekėsiančios laisvės saulės, mūsų dar labiau reikia susirikavimo ir susiklausymo.

Vasario 16-ji prieš 34 metus buvo aktas, kuris pademonstravo grupėmis diferencijuotos lietuvių tautos vienybę. Vasario 16-tosios aktas suvedė krūvon Lietuvos Tarybą, kuriai kabojo

Nr. 7 - tas

WORCESTER, MASS., Vasario (Feb.) 16, 1952

Vol. XXXV

Lietuvos Karalius
MINDAUGAS

Didysis Lietuvos Kunigaikštis
VYTAUTAS

AKTAS 1918 m. Vasario 16 d.

Lietuvos Taryba savo posėdyje Vasario m. 16 d. 1918 m. vienu balsu nutarė: kreiptis į Rusijos Vokietijos ir kitų valstybių Vyriausybę šiuo pareiškimu:

Lietuvos Taryba, kaip vienintelė lietuvių tautos atstovybė, remdamos pripažintą teisę ir lietuvių Vilniaus nutarimu Rugsėjo mėn. 18-23 d. 1917 metais, skelbia atstatanti nepriklausomą, demokratiniais pamatais sutvarkytą, Lietuvos Valstybę su Sostine Vilniuje ir tą valstybę atskirianti nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis.

Drauge Lietuvos Taryba pareiškia, kad Lietuvos Valstybės pamatus ir jos santykius su kitomis valstybėmis privalo galutinai nustatyti kiek galima greičiau sušauktas Steigiamasis Seimas, demokratinio būdu visų jos gyventojų išrinktas.

Vilnius, Vasario 16 d. 1918m.

Lietuvos Tarybos nariai:

Dr. Basanavičius, K. Bizauskas, M. Biržiška, S. Banaitis, P. Dovydaitis, D. Malinauskas, St. Kairys, P. Klimas, V. Mironas, St. Narutavičius, A. Petrulis, Dr. J. Šaulys, K. Šaulys, J. Šernas, A. Stulginskis, A. Smetona, J. Smilgevičius, S. Staugaitis, J. Vailokaitis ir J. Vileišis.

žlugti. Tai buvo vienybės ir bendro sutartinio solidaraus darbo žygis. Tuo aktu Taryba suėjo vienybėn, kai ėjo kalba apie aukščiausius tautinius idealus, ir laimėjo. Ir 1944 m. vasario 16 Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, savo deklaracijoje tada apjungęs visas grupes ir kovos sąjūdžius, siekė vieningo visų veiksmų darbo sunkiame Lietuvos laisvinimo kelyje. To jis tebesiekia ir šiandien. Mes tikime, kad Lietuvos laisvinimo idėja, kuri Vyriausiąjį Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą subūrė krūvon, bus anas pagrindinis plieninis lankas, kuris apjungs drauge visus veiksmus.

Vasario 16-ji yra proga kiekvienam tautiečiui, atitrikus nuo savo kasdienybės, atžvelgti į savo vidų tautine prasme vis klausiantis, "ką aš nuveikiau savo tautos vadavimo reikalu, ką aš padariau tiems kenčiantiems savo tautiečiams padėti". Štai Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas yra išsiuntinęs pracių metų gale atsiskaičius, ragindamas PLB vie-

netus ir pavieniui kovoti prieš Maskvos ir jos agentų propagandą, kelti balsą už žūstančius ir naikinamus. Dalis tautiečių tačiau neatliko savo nedidelės pareigos — surašyti JTO nariams protestų prieš genocidą pavergtose tautose. Šitą pareigą atlikti nevēlu. Ir mes raginame vasario 16-sios šventėje priimti susirinkimuose atitinkamas rezolucijas ir jas siuntinėti JT Organizacijai. Pasaulis turi matyti, kad mes esame gyvi, kad kovojame už savo teises, kad mes keliamo savo balsą.

Ant Lietuvos išlaisvinimo aukuro pačias kilniausias aukas — kraujo bei gyvybių aukas — gausiai tebededa tėvynėje likusieji mūsų broliai ir sesės; gi mes, esantieji laisvajame pasaulyje, lenkiame prieš juos galvas ir tą jų aukų įnašą privalome sustiprinti bent vieningu Lietuvos vadavimo darbu ir gausia pinigine auka Tautos Fondui.

Vardan tos Lietuvos!
Vyr. Lietuvos
Išlaisvinimo Komitetas
V. Vokietija,
1952 m. vasario 16 d.

Trečia Lėktuvo Nelaimė Newark

NEWARKO aerodrome šį pirmadienį įvyko didelė keleivinio lėktuvo nelaimė. Lėktuvas su keleiviais leisdamasis į Newarko aerodromą nukrito į Elizabeth, N.J. miestą. Nelaimėje buvo užmušta 30 žmonių. Panašios nelaimės tame aerodrome pasitaiko jau trečią kartą bėgyje dvejų mėnesių ir tose nelaimėse žuvo 116 žmonių.

Po trečios nelaimės Newark, N. J., aerodromas uždarytas, kaip nesaugus. Tas aerodromas yra vienas iš judriausių visame krašte, per jį metų bėgyje keliauja apie milijoną žmonių ir daug krovininių. Vėliau bus nuspręsta ar aerodromas liks uždarytas ar bus atidarytas.

PREZIDENTAS TRUMAN PASIAUKOS DEL TAIKOS

Washington. — Prezidentas Truman sakė, kad jis sutiktų laikyti kandidatūrą perrinkimui į prezidentus, jei tikėtų, kad tas būtų reikalinga ugdyti taiką, bet jis turi viltį, kad pasaulio padėtis leis jam pasitraukti. Atstovas Sabbath, demokratas iš Illinois pripažino, kad Prezidentas Truman sakė jam, kad jis paaukotų savo sveikatą kitam terminui, jei tas būtų krašto ir pasaulio

Jau Amerike Trys Lietuviai Iš Lietuvos

Pabėgę į Švediją, Lankę Lietuvos Kolonijose

NEW YORKAS. — Šį trečiadienį, iš šį miestą atvyko trys lietuviai iš Lietuvos pabėgę į Švediją ir darys pranešimus lietuvių kolonijose. Tie trys lietuviai, laimingai ištrūkę iš sovietų nagų yra: Longinas Klublickas laivo kapitonas, Juozas Grišma-

Anglija Pati Sprogdins A-Bombą

Amerika buvo pasiūlusi Anglijai išbandyti Anglijoje gamintą atominę bombą Amerikoje. Bet Anglija atsisakė ir keta savo atominėse dirbtuvėse pagamintą atominę bombą išbandyti savo teritorijoje, o jau paskui derėtis su Amerika dėl pasikeitimo atominėmis paslaptimis "fygybės principu" einant.

— 1952 m. vasario mėn. 16 d. Londone prasidės JAV, Anglijos ir Prancūzijos užsienių reikalų ministrų konferencija aptarti Vokietijos sutarties reikalus.

ANGLIJOS KARALIAUS JURGIO VI LAIDOTUVES

LONDONAS. — Per tris dienas, šimtai tūkstančių britų nepaisant žiemos šalčių, nei sniego, lgomis eilėmis paskutinį kartą atsisveikino su savo geruoju karaliumi, Westminster koplyčioje. Žmonės po du sustoję eilėse laukė apie keturias valandas kol pasiekė katafalką, kur karaliaus kūnas uždarytam karste apsuptame vėliavomis gulėjo po sargyba. Ant karsto uždėta karaliaus karūna ir skeptai.

— PERNAI metais pasienio sargybiniai areštavo Meksikos pasienyje 518,000 meksikiečių, kurie nelegaliai buvo atvykę čia dirbti.

ras, puošti brangenybėmis. Prie karsto stovėjo karališka sargyba.

Eks-karalius Edvardas VIII, laivu Queen Mary, iš New Yorko atvyko į Angliją, dalyvauti savo brolio laidotuviuose. Jisai su savo motina, karaliene Maria, ir jo seser Maria sykiu atėję prie karsto. Eilės laukė, virš 100,000 daugiau, pagol karalienė Maria neįsakė toliau joms eiti. Windsoro karalaitis, Edvardas VIII, kurs išsižadėjo sosto dėl amerikietės divorsuotos moteris, yra pirmas Anglijos karalius kurs dalyvavo laidotuviuose žmogaus, kurs buvo jo įpėdinis soste. Karalaitis Edvardas sykiu su karalaitėiu Gloucester ir naujos karalienės vyru Pilypu buvo prie garbės sargybos.

Pentkadienį, karaliaus karstas bus nuvežtas į Windsor pylį, palaidojimui, šalia savo pirmtakūnų britų soste. Žmonės mirusį karalių pavadino "Jurgis, Gerasis" ir visi liūdi jo, kaip gerą valdovą, kurs darė geriausią kaip galėjo dėl jų.

Brangus "Amerikos Lietuvio" Skaitytojai

Šiais metais sausio mėn. 27 d. sukako 45 m. nuo "Amerikos Lietuvio" užgimimo, kada pirmas numerys pasirodė. Kaip žinote "Amerikos Lietuvius" yra vienintelis šio krašto lietuviškas partinis laikraštis, kuris ugdo lietuvių ir rūpinasi savo skaitytojų gerove. Dabartiniu laiku yra labai brangę popiera ir kitos leidimo išlaidos, o prenumeratoros kaina vis yra pasilikus ta pati. Todėl savaim suprantama, kad kiekvieno padoraus lietuvių pareiga yra savo spaudą skaityti ir bent kaip nors paremti. 45 metų jubiliejaus proga Amerikos Lietuvius rengs per visą metų įvairius parengimus Minėjimo programą paskelbime vėliau. Prašome visus lietuvius kuo gausiai dalyvauti šiuose minėjimuose ir sulgy išgalės paremti mūsų lietuvišką spaudą.

DR. ANTHONY ARENT

LIETUVIŠKAS GYDYTOJAS
Vidujinių Ligų Specialistas
Valandos Pagal Susitarimą

OFISAS: 507 MAIN STREET - PARK BLDG.
Worcester, Mass.

TEL. 7-2173, namai; TEL. 6-0671

LIETUVIAI AMERIKOJE ir PASAULYJE

HARTFORD, CONN.

Gražiai Paminėjo Dr. Jono Basanavičiaus Sukaktį, Sekmingai Pasireiškė Vaidinimo Artistai.

Sekmadienyje, 10 d. vas. Liet. Amer. Pil. auditorijoje 3 val. buvo gražiai įscenizuotas minėjimas Lietuvos gaivintojo, laisvintojo a. a. dr. Jono Basanavičiaus 100 metų gimimo ir 25 metų mirties sukakties minėjimas T. M. D. skyriaus narių surengtas. Programa buvo įvairi ir įspūdinga. Manchesterio liet. bend. choras sudainavo JAV ir Lietuvos himnus, porą dainelių gražiai, įžanginę kalbą pasakė p. W. M. Chase, Hartfordo Liet. Vyrų Akteatas dainavo 4 dainas įspūdingai po vadovystę p. J. Petkaičio. Manchesterio chorui vadovavo ponias Adelė Hussey (Karpuskaitė), principiniu kalbėtoju - pasikaitininku buvo gerb. Dr. Šerkšnas iš Amhurst kolegijos, kurio kalba paliko visiems malonų įspūdį. Retas akademikas ypatoje dr. Šerkšno taip gražiai, įspūdingai kalbant, buvo palydimas publikos aplodismentu.

Gražiai pasireiškė vaidinimo artistai specialiai šios sukakties minėjimui paruošto vieno veiksmo vaizdelio "Kova Už Laisvę", "kurį paruošė V. M. K-tis ir surežisavo. Vaizdelyje buvo gražiai parodytas vienos dienos dr. J. Basanavičiaus pergyvenimas. Artistai savo užduotį įspūdingai atliko. Dr. J. Basanavičiaus rolėje lošė Inž. Just. Guntulis, Inžinierio Petro Vileišio rolėje lošė p. Feliksas Bočiūnas, M. Yčo rolėje lošė p. Alfonsas Jaras, Basanavičiaus auklėtinės Marytės rolėje lošė jauna lietuvaitė (gimnazistė) p-lė Laimutė Leonaitytė, dabar lankanti Yale kolegiją. Kiek teko patirti iš publikos pareiškimų ir aplodismento vaidintojams visi patenkinti daviniais vaizdelio. Artistai ir autorius - rezisorius susilaukė šiltų sveikinimų publikos.

Programe turėjo dalyvauti ir tautinių šokių jaunimo grupė, dėja, paskutiniame momente buvo gautas pranešimas, kad iš priežasties p-lės Rusckaitės negalėjimo dalyvauti (priežastis neišaiškinta) tautinių šokių programos dalis tapo iš šios sukakties minėjimo programos išimta. Rengėjai

labai atsiprašo publikos ir tų lietuvių, kurios buvo pasiruošę tautinių šokių programos dalį išpildyti, tačiau dėl p-lės Rusckaitės nepribuvimo negalėjo išpildyti tautinių šokių, kurie labai mėgiami mūsų publikos. Šis įvykis netikėtai ir rengėjai ir visos tautinių šokių grupės lietuvaitės neat-sako už tą įvykį ir publikos apvylymą.

Sukakties minėjimu tinkamai pagerbtas lietuvių tautos garbingasis patriarkas, mokslininkas a. a. dr. Jonas Basanavičius. Taipgi, Inž. Petras Vileišis kurėjas pirmojo lietuviško dienraščio "Lietuvos Žinių" spaudai laisvę atgavus. Nebuvo pamirštas ir a. a. M. Yčas, buvęs Dumos atstovas, daug metų Lietuvai dirbęs, Basanavičiaus bičiulis. Žodžiu, šios sukakties minėjimo programa meninėje programoje ir kalbose ryškiai pagerbti viršminėti trys mūsų tautos garbingieji vadai. Programą vedė gerb. p. Z. Strazdas TMD sk. vice-pirm. gražiai.

Pobuvis Su Menininkais

Po programos choristai ir choristės, akteto nariai, vaidintojai ir svečiai, kurių tarpe buvo ir prolegentas dr. Šerkšnas su žmona, prie arbatėlės gražiai pavyšėjo Tėvynės Mylėtojų Draugijos narių pakviesti. Prie užkandžių ir nugėrimų buvo tarsi antroji, tikta kitokio turinio, programa, kurioje buvo gražių kalbų, dainų, malonių nuotaikų ir įspūdžių. Menininkai, prolegentai ir svečiai jaukioje nuotaikoje praleido porą valandų ir baigė savo pobuvį visi kartu su choristais ir akteto nariais sudainavo tautinį himną ir atsiviekinę iškeliamo su malonumu įspūdingais. Taip baigėsi minėjimo iškilmės.

Arbatėlėje menininkus ir svečius gražiai vaišino šeimininkės gerb. ponios Stankevičienė, Januškevičienė, Johnsonienė, Kasperaitienė, p. Robert Johnsonas ir p-nia Užupienė (Manchesteraitė) kuri prisidėjo prie šcimininkų talkos. TMD sk. nariai labai dėkingi gerb. šeimininkėms už jų gražų arbatėlės įscenizavimą ir visų svečių pavaišinimą. Taipgi, dėkingi p. J. Giedraičiui už gėles svečių stalo pagražinimui, kurias jis suteikė svečių malonumui.

"AL" Rep. X.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJ

JAV-se LKF Clevelando valdyba rūpinasi surasti lėšų nekomplikuotos scenos veikalo konkursui. Liet. Iš- laikymo Tarnybos jaunimo scenos veikalui konkurso būdu parinkti jurį komisiją sudaro J. Augustaitytė-Vaičiūnienė, J. Blekaitis, J. Kaupas, A. Rūkas ir Leon Šimutis. Konkurso terminas — kovo 31 d. Už geriausių veikalus LIT yra paskyrusi 1:00 ir 800 DM., jei autorius gyvena Vokietijoje, ir 250 ir 150 dol., jei kitur. Visos informacijos teikiamos per Liet. Rašytojų Draugi-

NEW HAVEN, CONN.

Šv. Kazimiero Parapijos Metinė Vakariene

Mtinė parapijos vakariene įvyks sekmdienį, vasario 24 d., 1952 m. parapijos sve-tainė, 339 Green St., prasi-dės 6-tą valandą vak. Kadangi artinasi gavėnios metas ir ši vakariene bus paskutinė pasilinksminimo proga, taigi klebonas ir vikaras kviečia visus parapi-jiečius ir geros valios lietu- vius atsilankyti ir maloniai ir linksmai laiką praleisti su savo kaimynais giminėmis ir artimais bičiuliais.

Klebonas A. E. Gradeckas Išvyko Atostogų

Mūsų gerb. klebonas kun. A. E. Gradeckas išvyko mė-nesini laiko atostogų ir sus- tiprinti sveikatą į saulėtą Floridą. Parapijiečiai linki geriausių sekmių sustiprinti sveikatą ir grįžti pilnam energijos dirbti dėl labo sa- vo parapijiečių ir tėvynės išlaisvinimo.

Lietuviai ir Lietuvaitės Atminti Tautos Šventę

Vasario 17. šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje bus atnaušaujamos šv. Mišios 10:00-tą val. ryte intencija žuvusių už tėvynės laisvę ir visų lietuvių tragiškai žu- vsių, taipgi išprašymo laisvės mūsų tautai.

Vakare 4:00 valandą įvyks tautos švėneės paminėjimas atatinama meninė progra- ma, kurią išpildys mūsų šv. Kazimiero parapijos cho- ras po vadovystę vargoni- ninko Aug. Rosselli. Taipgi menininkų ratelis po vado- vystę ponios Alenos Ramauskienės susidedantis iš tremtinių ir vietos jaunimo. Paskaitą labai įdomią skai- tys prof. dr. J. Vėbra. Inėji- mas į sveitinę nemokamai. Taigi kviečiam kiekvieną lietuvių ir lietuvaitę atsilan- kyei ir prisidėti nors ir su maža aukele dėl Lietuvos laisvinimo darbo ir sušelpi- mo senelių ligonių ir mažų vaikelių, kurie yra palikę be tėvelių tremtyje. Jūsų ran- kos yra ištiesios į kiekvieną Amerikos lietuvių prašant pagalbos.

Šį paminėjimą ruošia Ame- rikos Lietuvių Tarybos vie- tinis skyrius.

ją. "Aidai" paskelbė prof. K. Pakšto studiją apie lietu- vių tautos ir valstybės sic- veikalo konkursui. Liet. Iš- laikymo Tarnybos jaunimo scenos veikalui konkurso būdu parinkti jurį komisiją sudaro J. Augustaitytė-Vaičiūnienė, J. Blekaitis, J. Kaupas, A. Rūkas ir Leon Šimutis. Konkurso terminas — kovo 31 d. Už geriausių veikalus LIT yra paskyrusi 1:00 ir 800 DM., jei auto- rius gyvena Vokietijoje, ir 250 ir 150 dol., jei kitur. Visos informacijos teikiamos per Liet. Rašytojų Draugi-

ją. "Aidai" paskelbė prof. K. Pakšto studiją apie lietu- vių tautos ir valstybės sic- veikalo konkursui. Liet. Iš- laikymo Tarnybos jaunimo scenos veikalui konkurso būdu parinkti jurį komisiją sudaro J. Augustaitytė-Vaičiūnienė, J. Blekaitis, J. Kaupas, A. Rūkas ir Leon Šimutis. Konkurso terminas — kovo 31 d. Už geriausių veikalus LIT yra paskyrusi 1:00 ir 800 DM., jei auto- rius gyvena Vokietijoje, ir 250 ir 150 dol., jei kitur. Visos informacijos teikiamos per Liet. Rašytojų Draugi-

ją. "Aidai" paskelbė prof. K. Pakšto studiją apie lietu- vių tautos ir valstybės sic- veikalo konkursui. Liet. Iš- laikymo Tarnybos jaunimo scenos veikalui konkurso būdu parinkti jurį komisiją sudaro J. Augustaitytė-Vaičiūnienė, J. Blekaitis, J. Kaupas, A. Rūkas ir Leon Šimutis. Konkurso terminas — kovo 31 d. Už geriausių veikalus LIT yra paskyrusi 1:00 ir 800 DM., jei auto- rius gyvena Vokietijoje, ir 250 ir 150 dol., jei kitur. Visos informacijos teikiamos per Liet. Rašytojų Draugi-

Nauja Knyga Apie Fatimą

"Marija kalba pasauliui" pa- rašė prof. dr. L. G. Fonseca, 264 pusl., didelio formato, su 18 paveikslų, kaina 2 dol. Užsakymus siųsti šiais adre- sais: 1. Rev. M. Vembre, 122 Can- ton St., Stoughton, Mass. 2. "Amerikos Lietuvis", 14 Vermont St., Worcester, Mass.

NĖPAPRASTA "VIEŠNIA" LANKĖ ŠV. LUKO PARAPIJĄ GLASGOW'E

Baltieji Tėvai Domininko- nai, iš savo centro Leicester, Anglijoje, norėdami sukelti ško- tų tikinčiųjų katalikų tarpe di- desnį dievotumą į šv. P. Mari- ją, o ypatingai kuo daugiau i- plačiau išpropaguoti škotų kata- likų parapijas, kiekvienoje užtrūkdami mažiausia po savai- tę laiko, o kai kur, dar ir ilgiau. Visur jie sakė skaitlingus pa- mokslus, ragindami žmones daugiau melstis, o ypatingai ra- gino šeimas, kasdieną bendrai visiems šeimos nariams, vakare kalbėti šv. Rožančių. Tė du Do- minikonų pamokslininkai tas savo misijas, tiesa, jau seniai užbaigė ir Glasgow miestą ap- leido.

Tačiau dabar prieš kiek tai laiko, šv. Luko parapijos, kurio- je lietuviams vieną kartą į mė- nesį yra laikomos pamaldos lie- tuviškai, klebonas kun. Gilmartin savotiškai susitvarkęs, pa- leido tą šv. P. Marijos Fatimos statulėlę "kalėdoti", po savo parapijos tikinčiuosius škotus katalikus. Mat ta statulėlė, po tų misijų pasiliko šv. Luko pa- rapijos bažnyčioje. Ir reikia pa- sakyti tiesą, kad tas kilnus ir šventas kun. Gilmartin žygis, duoda kuo gražiausius vaisius. Vos tik paskelbus klebonui tą savo sumanymą, į trumpą laiką, jau susirašė 117 tos parapijos šeimų, norėdami, kad toji šv. P. Marijos Fatimos statula jų namus aplankytų, taip, kad dar kiek laiko prieš šv. Kalėdas, — o jau iki 15 d. vasario š.m.— visos dienos jau buvo užrašytos. Iki 8 d. sausio mėn. šių metų, toji statula jau aplankė ir trijų lietuvių toje parapijoje namus, būtent pp. Onos Barkauskienės, Magdalenos Grakauskienės ir Onos Kubilienės. Pas kitus lie- tuvius bus vėliau.

Kiekvienoje namuose, toji šv. P. Marijos Fatimos statula, išbūna lygiai 24 valandas laiko. Ją nešioja du Marijos Legijono nariai vyrai, kurie sulig reikalo vis yra pakeičiami kitais, jeigu tie patys kurį vakarą delei dar- bo ar kitų kurių ners priežas- čių, nešioti negali. Devintą va- landą vakare, tą statulą į už- rašytus namus jie atneša, pas- tato į paruoštą jai vietą, užde- ga dvi pašvėstas žvakes, ir žmonės ten jau esant susirin- kus, bendrai visi pradeda kalbė- ti šv. Rožančių, po kurio dar gieda įvairias trumpas šv. P. Marijos giesmes. Bendrai visi pasime-dę, statulą namuose pa- lieka, iki antros dienos 9 val. vakare. Per tą visą laiką tie namai, kuriuose statula randasi, virsta tarsi maža, privatinė bažnytelė: — kaimynai ir visi kiti aplinkiniai žmonės, eina į tuos namus, kada kas gali, ir ten įvairiai meldžiasi... Žinoma, tų namų šeimininkei, jau ypa- tingai tenka per tas 24 valandas pasiaukoti! Visiems negalima iš- namo išeiti, kad ir trumpam laikui, nes veikt nuolatiniai sve- timi žmėnės atėję į namus mel- džiasi.... Suprantama, paskuti- niams reikės ir ilgai palaukti, kol ateis eilė jų namų vizitaci- jos. Taigi per metus laiko, sta- tula galės aplankyti 365 tikin- čiųjų katalikų namus.

Pasižiūrėjęs į bažnyčios gale esantį srašą, kur šiandien sta- tulą turi atnešti, vieną vakarą nueinu pas Mr. John Holding, 188 Florence str., į jų namus. Mat šį vakarą jų namų vizita- cijos eilė. Tai mažas krautvini- ŗelis, sunkiai besiverčias iš ma- žos savo krautvėlės biznelio, dar palyginamai jaunas žmogelis, turįs nemažą šeimynėlę. Neveizint mažų plaukų, ir jiedu patys ir visi vaikučiai švariai ir padoriai apsirengę, ir jų na- meliai, kukliai, bet švariai ir padoriai sutvarkyti.

Paspaudžiu durų skambutį. Šeimininkė atidaro duris ir ty- liai pakviečia į kambarį. Pasiro- do, kad jau truputį pavėlavau. Šv. P. Marijos Fatimos statula jau atnešta, ir Marijos Legijo- no vyrams vadovaujant, jau kaibama šv. Rožančius. Pilnas kambarys žmonių. Su svetimais ir visa jų pačių šeimynėlę, viso 17 asmenų. Jaudinantis vaizdas! Šv. P. Marijos Fatimos statula, pastatyta garbingiausioje kam- bario vietoje, visa apstatyta šviežiomis gėlėmis, su degančiomis žvakėmis šalyse, ir beklū- pančiais po statulos kojomis maldingai besime'džiančiais žmonėmis, labai šventai kiekvie- ną nuteikia! Maži vaikučiai ir mergaitės, tarsi angelukai, klū- po rankutes ištiesę į Dangišką- ją savo Motinėle—Mariją, kurio- se laiko mažus šv. Rožančius karolėlius. Ir siūnia iš tryjų, nekaltųjų savo širdelių, sulig savo išgalės ir sugebėjimo, Ma- rijai įvairias savo maldas ir prašymus, kurių jie turi įvai- rių: ne tik patys sau, bet yra ir vokių kurie visa maldauja ir savo tėveliams, broliams, sesu- tėms ir pagaliau visiems. Ir nėra abejonės, kad Dangiškoji jų Motinėle, geriau juos negu su- augusius išklauso, nes jų širde- lės tyros, dar nėra nuodėmių kirminų sugrauztos. Taigi jų maldos Dangiškajai Motinėlei—Marijai, ir Dieviškajam Jos Sūnui—Išganytojui, kuolabiau- siai patinka!

Pagaliau šv. Rožančiaus mal- da užsibaigė. Visi dalyviai sus- tojo, ir keletas mergelių ir vai- kučių pagiedojo šv. P. Marijos Fatimos Himną, kuris praside- da šiomis eilutėmis:

"O come to the thorne of grace, Our Lady of Fatima pray".

Paskiau truputį visi pasikal- bėję, besigręždami nedidele, pusantro pėdos aukštumo, die- viško grožio statulėle, pradėjo skirstyties kiekvienas į savo namus.

Žinoma, šį mano aprašymą beskaitant, gali atsirasti ir to- kių skaitytojų, kurie galvas pakraipę gali pamanyti arba ir pasakyti, kad čia aprašoma tik kaž koks naujas, tikinčių moterėlių sumanymas, nešti statulą iš namų į namus, kuris materialės naudos mažai te- gali duoti žmonėms? Ne, bran- gieji! Čia dalykas bega'o rim- tas ir svarbus! Tik atsiminki- me: — žmėnija dar niekuomet nebebuvo tokioje rimtoje ir ne- tikroje padėty, kaip šiandieną. Šv. Rožančiaus Karalienė—Ma- riją jau daug kartų išgelbėjo Europą pavojuose, išgelbės ir šiandieną, jeigu tik visi šv. Ro- žančiaus malda. Jos tarpninka- vimo pas V. Dievą nuolatinių prašysime. J. Butkevičius

SKAITYKIT IR PLATINKIT "AMERIKOS LIETUVIŲ"

HEAD NOISE MISERY?

Try this simple home treatment. Many people have written us that it brought them blessed relief from the miseries of Hard of Hearing and Head Noises due to catarrh of the head. Many were past 70! For proof of these amazing results, write us today. Nothing to wear. Treatment used right in your own home—easy and simple.

THE ELMO COMPANY DEPT. No. 979 DAVENPORT, IOWA

SEND NOW FOR PROOF AND 30 DAY TRIAL OFFER

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Josephine Leonite, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription: In U.S. \$3.00 In Foreign Countries \$4.00
Two Years Subscription \$5.00 Two Years Subscription \$6.00
One Half Year \$2.00 One Half Year \$2.50

Single Copies 10 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis. Išleista seštadieniniais leidimais Josephine Leonite, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė Prenumerata: S. V. \$3.00 Užsieniuose — Kanadoje \$4.00
Dviem Metam \$5.00 Dviem Metam \$6.00
Puseli Metų \$2.00 Puseli Metų \$2.50

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter—September 28, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

V. M. KLAUSUTIS

Mūsų Dienų Ivykiai

PAMINĖJUS 16-tąją IR PRISIMINUS BASANAČIŲ

MAŽA mūsų tauta, amžius buvo kankinama, skriaudžiama ir niekinama kaimynų slavų ir germanų. Visgi, nors po šimtmečių svetimųjų sunkios letnos pakartotinai ji pasireiškė kovoje už savo laisvę ir teises gyventi savo laisvu gyvenimu. Visi mūsų tautos žmonių sukilimai ir visos kovos buvo pralaimėjimu, nes neturėjome praktiškų vadų, tautos vienybės. Ir jei Lietuva nebūtų susilaukusi a.a. dr. Jono Basanavičiaus, vargiai šiandien Lietuva figuruotų pasaulio tautų gyvenime, vargiai Lietuvos ir lietuvių tautos vardas būtų minimas. Spėju, kad Lietuva senai būtų žuvusi ir jos mažai pėdsakų matytume, nes kai Basanavičius gimė lietuvių tauta jau buvo tarsi mirties grabe, ryškiai nutautėję lietuviai. Lietuvoje buvo labai klaikus, beviltiški laikai.

Prieš šimtmetį gimė Lietuvos išlaisvinimo vadas, a.a. dr. J. Basanavičius, kuris pašventė savo gyvenimą Lietuvai, kuris dirbo mūsų tautos žmonių išlaisvinimo ir švietimo darbą save pamiršdamas ir garbės ir vadovybės nesiekdamas, nesvajodamas apie karjerą ir savo naudai ir garbei jokių žygių nedarydamas. Basanavičius išgelbėjo mūsų garsųjį dr. V. Kudirką ir daugelį kitų žūstančių mūsų tautai vyrų, grąžino juos atlietuvinamai ir atgaivinaimai Lietuvai. "Aušros" kurėjas ir Liet. Mokslo Draugijos kurėjas. Lietuvos Tarybos kurėjas nesiekė jokios sau karjeros ir neįėjo sau iš visuomenės jokios naudos, gyveno ir mirė viska ką jis turėjo savyje ir savo palikimus paliko tėvyni Lietuvai, kurią jis visa širdžia mylėjo ir dėl jos daug kentėjo. Ir kaip dr. D. Alseika man pasakojo, Basanavičius žilos senatvės amžiuje ir skurdžiam gyvenime ir varge išsėmęs fizines jėgas susirgo ir mirė Vilniuje visų tų "demokratų" ir kitokių partinių ir nepartinių vadų pamirštas! Neištiesė jam pagalbos rankos mirties patalė garsusis Vilniaus krašto lietuvių "globėjas". Vienintelis globėjas ir prižiūrėtojas bei gydytojas tebuvo a.a. dr. dr. Danelius Alseika, Basanavičiaus bičiulis. Visa Lietuva pamiršo Basanavičių jo gyvenimo paskutinėse valandose, drėgnoje lušnelėje dr. Basanavičius užmerkė savo akis amžinai. Minėdami dr. Jono Basanavičiaus 100 metų gimimo ir 25 metų mirties sukaktį, lenkiam savo galvas prieš jį ir žinome, kad jis visados bus Lietuvių Tautos vadas! Ateinančioms lietuvių kartoms bus inspiracijos šaltinis. Mes žinome, kad dr. J. Basanavičius praktiškiau kovojo už savo tėvynės laisvę ir nepriklausomybę negu dabarties laikurie veikėjai kovoja ir pasišvenčia mūsų tautos žmonių išlaisvinimui. Basanavičius užsipelnė garbės ir amžinos lietuvių padėkos; jei ne jo vadovybė šiandien lietuvių kalba ir daina, Lietuvos vardas pasaulyje nebūtų girdimi dalykai. Dabar mums reikalingi Basanavičiai ir Kudirkos bei Maironiai, kurie vestų mūsų tautos žmones prie vienybės, susiklausymo, kad atliktumėm savo pareigas, nenurimtumėm pakol priešas užėmęs mūsų brangią Lietuvos žemę.

Memmingenas. Memmingenas šiuo metu amerikiečių zonoje yra didžiausia lietuvių stovykla. Joje gyvena 346 lietuviai. Praeitų metų gruodžio 18 d. įvyko apylinkės nepaprastas susirinkimas. Jame buvo išrinkta nauja apylinkės Valdyba (Komitetas) iš trijų narių: J. A. Noreikos—pirmininko, A. Dasio—sekretoriaus ir G. Pauliukonio—iždininko.

Apylinkės Valdybos žiniomis veikia lietuvių Vargo mokykla, kurioje mokosi apie 20 vaikų. Evang. kun. J. Stanaičiui į komitetą nebeįėjus, švietimo ir mokyklos vedėjo pareigas Valdybos ir Kontrolės komisijos nutarimu perėmė pirm. J.

A. Noreika. Mokykloje dirba šie mokytojai: Noreika, kun. St. Lisauskas, N. Jaškienė, Demčiukienė, Brantas ir Vykintas.

Komitetas suruošė Naujųjų Metų sutikimą visoms tautybėms. Sutikimas praėjo gražiai ir nuotaikingai. Su Naujaisiais Metais susirinkusius sveikino: Komit. pirm. J. A. Noreika, estu Pullerits, latvių kom. vardu Lečmanis ir Lietuvių Vokietijos Krašto Valdybos vardu įgaliotinis amerikiečių zona.

LIETUVIAI!
SKAITYKITE IR PLATINKITE AMERIKOS LIETUVI

BRANGUS TAUTIEČIAI KRAŠTE,

Lietuvos diplomatinė ir konsularinių atstovų vardu šią iškilmingą brangią kiekvienam lietuviui dieną, kurią švenčiama Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktis, aš kreipiu į Jus širdingai sveikinimo ir tvirtos vilties žodžius.

Mūsų atstovai gali veikti užsieny, ginti Lietuvos reikalus, informuoti svetimas valstybes ir viešąją nuomonę apie Jūsų sunkią padėtį, todėl kad civilizuotas pasaulis nepripažįsta vadinamojo Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą. Lygiai nepripažįstama vadinamoji sovietų respublika, kurią sovietai neteisėtai sudarė Lietuvoj, brutališkai užpildami mūsų kraštą ir pžeisdami mūsų tautos valią bei teisę pačiai laisvai demokratiškai tvarkyti savo gyvenimą nepriklausomaj valstybėj. Maskvos vyriausybė yra padėjusi didelių pastangų, kad jos pretenzijos į Lietuvą būtų tarptautiniai pripažintos. Bet tos pastangos liko bergždžios. Vakarų valstybės, jų tarpe pirmiausia Jungtinės Amerikos Valstybės atsiskyrė sovietų reikalavimus patenkinti. Sovietų buvimas Lietuvoje yra laikomas neteisėta laikina karine okupacija, taigi jis laikomas tokia padėtimi, kuriai turi ateiti galas.

Pasaulis žino, kad Jūs, brangūs broliai ir sesers, nežiūrint barbariško teroro ir nežmoniško persekiojimo, kurių pagalba bolševikai stengiasi Jus palaužti, išlaikot pasiryžimą atstatyti nepriklausomą Lietuvos valstybę. Šis Jūsų pasiryžimas yra svarbiausias pagrindas, kuriuo veikia Lietuvos Atstovai ir šimtai tūkstančių lietuvių užsieny, ištikimai tarnaudami Lietuvai ir dirbdami jos paliuosavimui iš sovietų okupacijos.

Vienas tikslų, kurių siekia sovietai tiek mūsų krašte, tiek kiekvienoj kitoj jų pavergtoj šaly, yra užgesinti viltį, kad išsivadavimas iš jų jungo galimas, ir sudaryti įspūdį, kad jie nustato ir sprendžia Europos, pasaulio likimą. Bet tikrovė yra visiškai kita. Sovietų Sąjunga kad ir kokia didelė būtų jos teritorija, yra daugiausia atžagareiviška, barbariška ir atsilikusi valstybė. Jeigu ji nesubirėję paskutiniame kare, tai tik sąjungininkų pagelbos dėka. Savo kriminaline tarptautine politika, agresijomis ir persekiojimais Sovietų Sąjunga yra ne tik sukėlus prieš save mirtiną šimto milijonų Rytų ir Centro Europos žmonių neapykantą, iš kurių ji atėmė kiekvieną laisvės krislą, bet taip pat visuotinį susirūpinimą dėl pavojaus, kurį sovietai ilgainiui galėtų sudaryti visai žmonijai. Prieš tą pavojų organizuojami milžiniški neišsemiami civilizuoto pasaulio materialiniai ištekliai, ruošiami nepaprasti techniški išradimai ir mobilizuojamos tos galingos dvasinės jėgos, kurios yra sukūrusios krikščionišką civilizaciją. Sovietų pavojus turės būti pašalintas. Viena būtinų tam sąlygų bus sugražinimas laisvės visoms valstybėms, kurias sovietai yra užvaldę, taigi ir Lietuvos nepriklausomybės atstatymas. Nors šiandien dar niekas negali pasakyti, kada tai įvyks, bet laisvės valanda tikrai mums ateis.

Šitos vilties bolševikai negali užgesinti mūsų širdyse. Tėšviečiai ji tiems, kas kovoja ir žūsta už Lietuvos laisvę, kas jai dirba ir kas jos su širdgėla laukia.

Brangūs lietuviai užsieny,

Jau daug metų jūs kuo galėdami padedant Tėvynei kovoti už jos laisvę, tai yra, už mūsų visų laisvę. Juo toliau, juo daugiau pareigų mums uždeda Lietuvos nepriklausomybės byla. Tačiau lygiagrečiai, nors ir lėtai, gerėja sąlygos mums veikti tarptautinėj plotmėj, priminti pasauliui apie Tautos kančias ir reikšti jos valią išsivaduoti iš Sovietų okupacijos. Būkime pasiryžę ir pasiruošę savo pareigas Tėvynei ir toliau ištikimai atlikti.

Į mus yra nukreiptos Tautos akys. Temato ji mus, užsienio lietuvius, susibūrusius į vieną didelę brolišką bendruomenę, kuriai svarbiausias principas yra demokratinis, taigi savitarpe tolerancija bei pagarba pagrįstas bendradarbiavimas, o vyriausias įstatymas—Lietuvos gerovė.

Šį linkėjimą reikšdamas, aš sveikinu Jus iš visos širdies.

Stasys Lozoraitis,
Lietuvos Diplomatinijos
šefas

1952 metų vas. mėn. 3 d.

KANADOJE gyveną klaidiečiai, Prūsų ir kt. kraštų lietuviai, kaip ir kitose šalyse, gražiai paminėjo Klaipėdos atvadavimo sukaktį. Ta proga buvo suruoštas iškilmingas aktas su menine dalimi. Visur lietuviai į Paryžių paskelbtą VLIKO vadovybės atsiūkiamą stipriai reagujo. Tik iš St. Catherines (Ont. prov.) miesto buvo pasiūsta į Paryžių 100 laišku, parašytų lietuvių, be to, 10 pareiškimų parašė 10 žymių miesto pareigūnų, tuo pareiškėdami lietuviams savo solidarumą. Prie Montrealio un-to nuo 1948 m. veikia įkurtas Slavų - Baltų centras, kurio vedėjas yra prof. Domaradzki. Jis per "N. L." painformavo lietuvius, kad jei susidarytų jų grupelė, tai matūros egzaminus galėtų ruošti pagal Lietuvos gimnazijų kursą baigti un-tą ir gauti darbo kaip normalūs Montrealio un-to diplomantai. Norėtų atidaryti ir baltų kultūros seminara. Be savo gimtosios k. lankytojai turėtų mokytis dar anglų, prancūzų ir vienos slavų k. Centras turi teisę atsikviesti iš Europos ir kt. šalių profesorių ir studentų. Kanadoj sėkinmgai koncertuoja pianistas K. Smilgevičius. Kanados lietuviai pasipiktinę noru deportuoti atgal į Vokietiją P.

DR. S. BAČKIO ŽODIS Į LIETUVĄ PER AB

Apie Konferencijos Nutarimus Londone buvo 1952. 1. 24. 12 val. 15 m.n. pasakytas iš pačios konferencijos salės tokio turinio:

Brangūs broliai ir Sesers Tėvynėje,

Šiandieną iš Londono kreipiuosi į Jus su šiomis žiniomis. Š.m. sausio 21 d. prasidėjusi Londone Centro ir Rytų Europos kraštų konferencija baigia savo darbą sausio 24 d. dideliu mitingu, kur kalba Anglijos, Prancūzijos, Belgijos valstybių vyrai bei pavergtųjų kraštų atstovai. Šioje konferencijoje dalyvavo visų laisvųjų Europos valstybių politinių partijų šalai, parlamentarai. Pavergtiesiems kraštams atstovavo įvairių politinių srovių atstovai. Lietuvai atstovavo BALUTIS, SIDZIKAUSKAS, atvykęs iš New Yorko, dr. P. Karelis, M. Brakas, V. Balickas, prof. J. Baltrušaitis, pulk. Lanskoronskis, Bajorinas Varkala, p-lė Prapuoletytė ir čia kalbąs Dr. Bačkis.

Konferenciją sveikino Anglijos, Belgijos vyriausybės, perduodamos geriausius linkėjimus. Konferencijos darbuose lygiomis dalyvavo laisvųjų ir pavergtųjų kraštų atstovai. Darbų eiga sekė JAV stebėtojai, visų kraštų spaudos atstovai ir apie juos pranešinėjo radijai. Konferencijoj buvo svarstoma dabartinė pavergtuose kraštuose padėtis politinėje, ekonominėje, socialinėje, kultūrinėje srityse ir buvo priimtos gairės, kaip po šių kraštų išsilaivimo reikės tuose kraštuose tvarkyti komunistinio režimo suardytą gyvenimą visose srityse ir kaip santykiuoti su visa laisvąja Europa.

Laisvųjų kraštų atstovai energingai dalyvavo mūsų darbuose, ir konferencijos baigimo proga buvo priimtas laisvųjų kraštų iniciatyva nutarimas, kurio svarbiausios mintys yra šitokios: 1. Sąjunginingų kariuomenė išlaisvino pavergtas Vakarų tautas, o Centro ir Rytų Europoje tik pasikeitė okupantai. Sovietų Armija

Bakutį, kuris kliudytas pravažiuojančio automobilio, nepajėgė lig laiku atsilyginti už gydymą išlaidas. Tada iš jo buvo atimtas pasas ir vietoj jo išduotas deportacijos pažymėjimas. Rūpinamasi deportavimo -sulaikymu.

2. Tiek individualios, tiek tautinės laisvės nėra tuose kraštuose. Visos dvasinės, moralinės vertybės niekinamos, religija persekiojama, tūkstančių tūkstančiai vyrų ir moterų kalinami tremiami žudomi.

3. Visos Europos tautos siekia tikros taikos ir realios laisvės pavergtosioms Sovietų tautoms. Laisvosios Tautos pareiškia, kad tikra yra nesuderinama su dabartiniu Europos padalinimu, kad Europa negali likti pusiau laisva, pusiau pavergta, kad negalime kalbėti apie pastovią taiką, kada daugiau kaip 100 milijonų europiečių neša vėrgijos jurgą. Tik tada taika bus įmanoma, kai Centro ir Rytų Europos kraštai, t. y. Lietuva, Latvija, Estija, Albanija, Bulgarija, Čekoslovakija, Lenkija, Rumunija, Vengrija, Jugoslavija atgaus laisvę ir nepriklausomybę, kada jie laisvę atgavę galės bendrauti su visa Europa lygiomis.

4. Tik visų Europos tautų vienybė laiduos jų saugumą. Pavergtieji kraštai tik laisvę atgavę įsigungs į bendrą Europos tvarkymąsi ir gyvenimą.

ne išlaisvinti Atėjo, Bet Pavergti.

Brangūs broliai ir Sesers, noriu dar pridurti, jog šioji konferencija, kurią rengė Europos Sąjūdis, siekia Europos vieningumo laisvę, bet ne vergijoje, yra istorinės reikšmės įvykis, nes pirmąkart po karo pavergtųjų ir laisvųjų Europos kraštų atstovai aptaria bendrai savo vargus, rūpesčius ir nustato ateičiai gaires.

Baigiu ir visų Lietuvos atstovų, dalyvavusių konferencijoj, vardu siunčiu Jums mūsų brolišką pasveikinimą ir tvirtinu, kad Londono Konferencija sustiprino mūsų išlaisvinimo viltis.

Iš Duminės Lušnelės

Jumoristinių eilių knyga — visiem lygiai įdomi. Skaityt kit ją dėl žingeidumo ir atsigalvavimo. Joje rasite žmogaus didelę ambiciją nepasilikti dūmuose, bet kilti į šviesą ir siekti to ko lengvai negalima. Skaitant prisiminsite Lietuvą ir nusistebėsite iš šių eilių rašytojo, K. B. Kraučiuo, naudingu pamokiniu. Knygos kaina \$1.00.

AMERIKOS LIETUVIS,
14 Vernon St., Worcester, Mass.

JUNGTINŲ TAUTŲ APGINIMO TARYBOS NAUJI NARIAI

Trys naujai išrinkti Apginimo Tarybos Nariai, atstovaujanti Qilės, Greqijos ir Pakistano valstybės — pirmą kartą užėmė savo vietas, sausio 17, kada Taryba susirinko Paryžiuj, 1952 m. Nauji nariai yra iš kairės į dešinę: Hernan Santa Cruz, iš Čilės; Ahmed S. Bokhari, iš Pakistano; Tarybos prezidentas Jean Chauvel, iš Prancūzijos ir Alexis Kyros, iš Greqijos.

Literatura ir Mokslas

1 IŠ 90 - "DAINAVOS" ANSAMBLIS

KAS GLOBOS LIKUSIUS 89?

Š. m. vasario 16 d. 34-tą kartą minime Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimą ir tą dieną sukanka lygiai metai, kaip tuo reikšmingu vardu buvo išklmingai pakrikštyta vienintelė laisvame pasaulyje išlikusi tikrai lietuviška VASARIO 16 GIMNAZIJA, Diepholze. Be to, Vokietijoje veikia dar 9 lietuvių pradžios ir vargo mokyklos. Gimnazijoje ir tose mokyklose mokosi 323 lietuvių jaunuoliai-ės, kuriems dėsto pamokas 27 mokytojai. Visoms šioms mokykloms išlaikyti reikia nepaprastai daug lėšų, tačiau daugiausia jų reikia prie gimnazijos veikiančiam mokinių bendrabučiui, kuriame dabar yra 90 mokinių.

Maisto produktų kainoms Vokietijoje pakilus, vieno mokinio išlaikymas bendrabutyje mėnesiui kainuoja virš 80, — DM., kas sudaro 20, — dolerių. Dėka nenuilstamų mūsų mokyklų rėmėjų ir talkininkų, iki šiol pavyko išlaikyti gimnaziją ir visas mokyklas veikiančias. Paskutiniu metu, iš užjūrio plaukiančios tam tikslui aukos labai sumažėjo, rėmėjai ir talkininkai rodo nuvargimo žymių. PLB Vokietijos Krašto Valdyba gimnazijos ir mokyklų išlaikymo reikalams priversta buvo įbristi į skolas, nes aukos plaukia neregulariai. Šiandien pasidarė aišku, kad reikia skubiai ieškoti pastovių lėšų šaltinių, norint išlaikyti gimnaziją ir mokyklas veikiančias taip ilgai kol turėsime čia pakankamai lietuviško jaunimo, gi šių metų sausio 1 d. turėjome dar Vokietijoje registruotus 2.797 lietuvių vaikus iki 18 mt. amžiaus. Bent dalį jų turime išsaugoti nuo nutautėjimo pavojaus.

VASARIO 16 GIMNAZIJA yra visų laisvojo pasaulio lietuvių kūrinys. Jos likimas yra visos pasaulio lietuvių bendruomenės rankose. Tuo kūriniu ir jo kūrėjais pasaulio lietuviams stebiasi visi svetimtaučiai, kurie tik turėjo ir turi progos jį pažinti. Stebisi nepalaužiamą pasaulio lietuvių vienybę ir susipratimu. Dėja, tas spindantis lietuvių jaunomenės švietimo židinis šiandien atsidadė pavojuje sugriūti dėl lėšų stokos, jei

nesurasime naujų būdų jam išlaikyti.

Atsižvelgiant į susidariusią beveik kritišką padėtį ir blogėjančias materialines ateities perspektyvas PLB Vokietijos Krašto Valdyba, nešdama tiesioginę atsakomybę už savo mokyklų ir VASARIO 16 Gimnazijoje išlaikymą, jaučia pareigą laiku painformuoti apie susidariusią padėtį viso pasaulio lietuviams. Vienkart, nenuleisdama rankų, PLB Vokietijos Krašto Valdyba ieško įvairiausių būdų ir priemonių reikalingoms lėšoms surasti. Tarp kitų, mėginama kreiptis į įvairius švietimo fondus, tačiau iki šiol be pasėkų. Esame per smulkus objektas pasaulinės politikos erdvėje ir, dar laisve kviepuojančiais mūsų tautos likučiais, negalime sudominti tų fondų valdytojus, nes nesudarysime tokiam Fondui pasaulinio masto reklamos, jeigu jis skirtų mūsų jaunuomenės švietimui nors ir 50.000 — 100.000 dolerių. Tenka pasitikėti mums tik savo pačių jėgomis, pasiaukojimu ir gerais norais.

Tuo tikslu, Gimnazijos Vadovybė, pasitarusi su Krašto Valdyba, pereinusių metų pabaigoje kreipėsi atskirais laiškais į lietuviškas organizacijas, draugijas ir sambūrius (kurių tik adresai jai buvo žinomi) užjūryje prašydama kiekvienos iš jų apimti nuolatiniai išlaikyti nors vieną mokinį bendrabutyje. Tas kainuotų 20, — dol. mėnesiui, kuriuos galima įmokėti per BALFą ar kitu kuriuo PLB Vok. Krašto Valdybos nurodytu būdu.

Į šitą VASARIO 16 GIMNAZIJOS atsišaukimą pirmasis atsiliepė "Dainavos" Meno Ansamblis, esantis — 2421 W. 45th St., Chicago 32, Ill., USA, pasižadėdamas nuolatiniai išlaikyti vieną mokinį bendrabutyje, aukščiau nurodytomis sąlygomis. Tai sveikintinas ir sektinas pavyzdys visoms kitoms draugijoms, organizacijoms ir sambūriams! Gimnazijos Direktoriui Antanas Giedraitis praneša kad Ansamblio išlaikymui Pedagogų Taryba paskyrė pirmosios klasės (Ansamblio pageidavimu muzikalią) mokinę Danutę Ošurkaitę. Apie tai pranešta jai ir jos

Šeima Europoj Skaito Laiškus iš Amerikos

LINKOLNAS IR PASAULIS

Turbūt nerasia kito amerikiečio, kuris taip glaudžiai būtų susijęs su visu pasauliu kaip Abraomas Linkolnas. Nors jis buvo tipiška pionierių krašto amerikoniška atžala, kažkaip jis iškilo kur kas aukščiau kaip kiti varge gimusieji žmonės. Jo simpatingumas, protas, mokėjimas užjausti suteikė jam pasaulinį garsą ir pagarbą. Būdamas Amerikos didvyris kartu jis priklauso visai žmonijai žinančiai kas

tėvams. "DAINAVOS" Ansamblis pralaužė pirmuosius ledus ir parodė kelią, kuriuo eidami galima ir toliau išlaikyti veikiančias savas mokyklas ir gimnaziją. PLB Vokietijos Krašto Valdyba ir VASARIO 16 Gimnazijos Vadovybė šaukiasi į visas kitas lietuviškas organizacijas ir prašo pasekt gražių "Dainavos" Ansamblio pavyzdžiu, nes dar 89 mokiniai bendrabutyje ieško išlaikytojų! Draugijos su savo išlaikomaisiais mokiniais ir jų tėvais galės palaikyti nuolatinį ryšį laiškais ir bus jų betarpiu informuojami apie visus rūpimus klausimus. Užsimęgs artimas ir nuolatinis ryšys tarp rėmėjų ir remiamųjų. Kiekvieno naujo globėjo (draugijos) ir globojamojo vardai bus skelbiami plačioje lietuvių spaudoje.

Kviečiame visas pasaulio lietuvių organizacijas, draugijas ir sambūrius į tą didžiąją talką. Nciskime žūti paskutinioms lietuviškoms mokykloms ir neištumkime mūsų brangų jaunimą į svetimųjų mokyklas — nutautėjimui. Būkime ir toliau stiprūs dvasia ir vieningi, kad galėtume grįžti į išsilaisvinusią iš vergijos mūsų tėvynę Lietuvą ne tuščiomis rankomis! Mes nekantriai laukiame Jūs atsiliepiant šiais adresais:

PLB Vokietijos Krašto Valdyba (Litauisches Zentralkomitee)
(20a) Hannover - Kleefeld, Hegelstr. 6, Germany arba tiesiog:
Lietuvių Vasario 16 Gimnazija (Litauisches Gymnasium)
(23) Diepholz — Am Flugplatz, Germany.

PLB Vokietijos Krašto dyba ir VASARIO 16 Gimnazijos Pedagogų T-ba.

tai yra užuojauta ir nuolankiai garbinančiai savo Viešpatį.

Vasario 12-tą d. amerikiečių tauta šventė jo gimtadienį. Ir būtų gera, kad bent tada pasaulyje būtų prisiminta bent pagrindinės Linkolno idėjos, kurios gal tikrai pagelbėtų dabartinėje pasaulio beviltiškoje padėtyje.

Aišku savaime jos neprasisakys už Geležinės Uždangos. Linkolno visas gyvenimas buvo pašvęstas laisvųjų kovai prieš vergiją, Nes laisvės idealai tikrai nebūtų pavojinga pabrėžti tą faktą žmonėms po Kremliaus spauda. Tačiau kur Kremliaus cenzura kol kas dar švelnesnė, kaip tai vadinamuose sateliutuose, kad ir tokio turinio laiška primintų didžiąją mintį.

Vakarų Europoje Linkolnas bus prisimenimas visur. Amerikiečiai švęsdami tą dieną ten, didžiudamiesi galvos, jog Linkolnas panaikino vergiją; iškėlė Amerikos laisvės principus kuriais ir šiandien šis kraštas vadovaujasi. Jo idealai išreikšti garsiuoju posakiu: "Vyriausybė žmonių, žmonių ir su žmonėmis" ir šiandieną yra būtina sąlyga visuose Amerikos žygiuose. Rašant apie Linkolno dieną, būtų gera užtikrint, kad Amerika nėra materialistišnė. Mūsų priešų propa-

ganda tvirtinanti, jog mes norime karo, tik ginkluojamės, tik materialines gerybes tematome — tėra melas. Nes laisvės idealai tikrai nėra materialiniai, o jie mums yra švenčiausi! Amerika, visai butybe, gyvenimo esencija yra laisvė. Ji ja gyvena, ir jaučia savo pareigą jai ir trokšta jog ji, laisvė ir taikada būtų užtikrinta visam pasauliui. Abraomas Linkolnas mus to išmokė. . .

Galiausiai, žinoma mes sutinkame jog esame ir materialiai galingi. Bet savo galios mes niekad nenaudojame grobimams ir priespaudai. Priešingai — mes niekad neapleidžiame silpnųjų. Amerika niekad neapleis pavergtųjų — bet taip ilgai, kiek bus Abraomo Linkolno vardas žinomas ir jo idealai gerbiami. O kolkas nėra menkiausių duomenų, kad Linkolno diena būtų švenčiama su mažesniu entuziazmu ar pritarimu Jo ir Mūsų idealams.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ 1236 - 1918 - 1952 m.

LIETUVA BRANGI! krašte mūsų visų karštai nymylėtas, Tu esi prakliniausi šalis ir vietovė krikščionių, laisvųjų žmonių, kurie savo įgimtą laisvę atkakliai gynė nuo daugelio priešų, Prieš daug šimtmečių laiko ir gins jų nepaliaujančiam amžinai! Nuo žiliosios senovės supratę arti su gamta, ypač žaliomis giriomis, Lietuvis barzdocias visuomet buvo svetingi, teisingi, karingi, laisvi, Ir tą prigimtą žmogui dovana — Laisvę, visuomet jie ją brangino toliau, Ngu savo gyvybę, kad tik visą tautą apgynus nuo svetimo jungo. Pažvelgus trumpai į protėvių tikrai garbingus laikus, mes regime, Kad besiginant nuo kaimynų — priešų, jie išvystė savo valstybės ribas: Nuo Vilniaus net iki Maskvos miesto vartų, o Juodose jūrose, Dunojaus, Ir visos upės girdė savo juodberius žirgus ir visoj Baltijoj — žvejoj gintarus. Vėliau gi — mūsų tarpusavės rieteos. barniai, ypač bičiulyste su lenkais, Sukrėtė smarkiai mylimąją laisvę ir nepriklausomybę visos šalies, O vargšas lietuvis ir visa tauta nuo 1795 m. nešė Rusijos jungus įvairius, Tačiau savo sieloje ir širdyje — jautėsi visuomet laisvas, savystovus. VASARIO 16 D., 1918 M. atgavęs liusybę ir laisvę — nudžiugo vėl jo v.s.a prigimtis, KADA puslėtomis nuo darbo rankomis, priespaudos išvargintomis akimis, Išvydė vėl laisvai pievusiojant garbingą Trispalvę ir amžiną savo draugą — LIETUVOS VYTI prakinių, tačiau neigam . . . jais tesidžiaugė vos 22 metelius. Bet ir per tą trumpą savo laisvo, savystovaus, laimingo gyvavimo laiką, Jis sukūrė sau nemenką valstybę, seimą, kariuomenę, prekybą, Pramonę, mokyklas, garsųjį litą, tautinę savitą kūrėją, Ir pati Lietuva tapo lygi v.soms kitoms pasaulio tautoms — Nepriklausoma. Tačiau išmūšė nelaimingoji visam pasauliui baidi valanda: 1939 m. rugsėjo 1 d., užsilėpsnojo Europoje žiaurus karas didysis, Sudrebėjo visos tautos, susviravo valstybių nepriklausomybės ir laisvės, Ir toji diena — yra visų Lietuvos skausmų ir nelaimių pradžia. Azijatiškoj dvasioj rusiško ginklo, nagaikos, ateizmo slėgiama, Nelaimingoji Lietuva pamažu turejo laisvės prievarta atsižadėti. Ir su pagala mūsų pačių tautos beširdžių išdavių — juodoji, 1940 m. liepos 14 d. apgaulingais "Neva 19% balsavimais" vėl prie Rusijos prijungta. Tuoju prasidėjo skaudūs kryžiaus keliai visoje šalyje: paniekinta mylimoji Trispalvė, Gerausieji sūnus tautos kalėjimai uždaryta — susaudyta, prasidėjo masiniai areštai, Desėtkai tūkstančių Sibirian istremta, karuomenė sunaikyta, pramonė, Prekyba ir garsusis litas panaikyta—žodžiu, Lietuva tapo svetimųjų laikinai pavergta. Neuztekto dar rusiškos dvokiančios dvasioš šalyje, štai 1941 m. birželio 24 d. Atsigrūdė naciai - vokiečiai visą šalį paskandino skurde baidiame. . . Gaiština 1944 m. liepos 10 d., vėl atvyko tūkstančiai rusai - azijatai, Ir tiesiog pasmaugė Tėvynės gyvybę trokšdami tautą visai išnaikyti. Šiandien visas Lietuvos kraštas sudaro begaliniai apvertinta valdą: Miestai sugriauti, kamai - sodybos sudegintos, visus kolchozai įvesti, Bažnyčios uždarytos, vyskupai - kunigai areštuoti, užginta tikėjimas, išpažinti, Dauguma lietuvių po visą pasaulį išblaškyti, o jų sodybosna mongolų, kirgysų iš Sibiro pravyrta.

Šiandieną štai Lietuvos Laisvės "VASARIO 16-ji šventė jau čia, Tačiau pati tėvynė toli gražu nėra laisva ir nepriklausoma, Per 12 m. pavergimo žiaurus, ji daug - daug asarų, kraujo pralijo. Baimės, skurdo, bado, ugnies, istremimų ir 3 tironijas iškentėjo. Bet . . . kaip senovėje nebačius buvo Lietuvai maskolių kruviningi durtuvai, Kaip nenuenėkė ji savo galvos prieš mongolų - totorių aštriasis vylėčias, Arba teatorių - vokiečių, bei kryžuočių galybės ji visai nepabugo, o priešingai, Miniminką jų galybę pamynė po savo kojų 1410 m. Zalgrio slenkyje. Taip ir sia. d. eną — nebačius yra tau, brangi Lietuva, tavę neverti Tavo sūnus - duobkasiai: Paleckai, Gedvilai, Snieckai, ypač Mototvai, Stalina, Ir armijos jų kraugerngų pakalkų, kurie susitarę drasko, piešia, Zudo, piukdo tautą kraujuose ir mūsų amžinam priešui parduoda Tavę: Azijatams, bedieviams, maskolinams pasauliui vergijos nešėjams, Tarsi tas Judas savo brangujį Mokytoją už 30 kraujo sidabrinų. . . Ir jie gi visi, savosios tautos brolių - seserų lietuvių basų išdavių Aršiai ir uoliai padedami daro viską, kad tik Tavę amžinai pražudytų. Mums gi visems, pasaulio plataus tikriems lietuviams - patrijotams, Ykiu su garbinga Pasaulio Lietuvių Bendruomene begalo yra griaudu, Skaudu ir verksminga matyti tavę pavergimo reteziais surakytą, Nekautai, begedisku skrauoziama ir prie kantių kryžiaus prikautą. Tačiau, neulišk, brangi Lietuva, nenusimink visi pasaulio lietuviai, Gai neuilgo išmūš ta valanda, kada vėl šv. Kryžius ir Vytis garbingas Su patrijotiška meile, žalia rūta padabintas ir Trispalvę praklinia Pappos jau laisvą tavo kūrėnį ir pasauliui vėl skeibs Lietuva yra nemari ir laisva. O, tik prisimink nymylėtą Tėvynę! kad pasaulyje gražiausioje Taviškės Trispalvės vėliavoje amžiais yra išugdyta, užgrūdyta ir sudėta Visa lietuvių tautos širdis, siela, kultūra ir praktini prabocių dvasia, Kuri dar nuo Mindaugo, Gedimino, Birutės ir Vytauto laiko numyše liepsnoja. Juk ir spautos taviškės gražiosios — geltona, žalia, raudona išreškia Netik tautos tikėjimą, viltį ir meilę net mūsų visų ir visatos Tverėjo, Bet ir prie Tavęs, taip puikiai padabintos žaliomis rūtomis, giriomis, Melynkas-emis upėmis, demantų plevomis, tarsi Europos tautų jaunamartės. Esi tu šalis, kuri ištikrųjų verta amžinai tikrojo vardo lietuviu O kiekvienas tikras lietuvis garbingai džiūnojas esąs vertas Tavęs, Tik visiems nieksams - išgramoms, savo tėvų šalies išdaviams — tebinie mirtis,, Ypač raudongalvio slibino — Stalino vergams tekrinta tavo prakeltis, Tat, petis gi į petį sukruksim darban viso pasaulio tikrieji lietuviai, Suburkime savo galingas prieš milžiną priešą — pavergėją Jėgas, Ateigkime laisvę, liusybę, tikybą, kultūrą mūsų brangiai Lietuvai, "Amžinai Tegyvuoja Laisva Lietuva" — pasauliui vėl sušukim dar sykį garsiai. Ir šiandien, VASARIO 16 D., visame pasaulyje teneatsiranda Lietuvis-ės ne vie.o, kuris savo balso reikšmingai ir viešai nepakeltų Prieš žiauriuosius Tėvynės pavergėjus . . . o tą visą jungkime su karšta Meile prie Augščiausiojo, nes Jis yra valdytojas — tėvas viso pasaulio tautų. O tau, brangi ir nymylėta, bet pavergimo reteziais sukautą Lietuvai, širdingai išreikiame sūnišką meilę, užuojautą, apgalą, suraminimą, Ypač pasiryžimą kovose padėti tau laisvę iškovoti, kad vėliau — mūsų garbingos Trispalvės globoje, Vyties, L. D. kunigaikščių ir 700 m. tavo katalikybės dvasioje Džiaugtis amžinai su patrijotine laisvojo Ateities Lietuvių Gentkartė ! ! !

PADANGES ARAS. —

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖ

Atlieka Įvairius Spaudos Darbus

- Bilietus
- Kvietimus
- Plakatus
- Programus
- Konstitucijas
- Dokumentus
- Laiškus ir Vokus
- Knygas ir žurnalus
- Laikraščius
- Kalendorius

LAIKAS BIZNIERIAM UZSISAKYTI KALENDORIUS SEKANTIEMS METAMS

Siunčiam Pavyzdžius Per Paštą—Priimam Užsakymus Per Paštą 14 VERNON ST. - WORCESTER, MASS.

KAIP IŠMINTINGA GALI BUTI ŽMONA?

... Aš nežinau... bet mano žmona tikrai gali nujausti gerą pirkinį. Ji žino, kad didžiama žmonių uždirba beveik du kartus daugiau kaip 1940 metais.

mano algos dalį negu 1940 metu. Ir ji teisybę sako.

Tai Vertybė Kuri Kyla Aukštyne

Yra du kartus daugiau telefonų šiandien kaip buvo 1940 m. ir vis daugiau kasdien įtaisoma. Yra daug naujų krautuvų ir biznių kuriuos galite pasiekti per telefoną — gal daugiau jūsų draugų turi telefonus dabar.

Jūsų telefonas tikrai yra Didelis Vertės — Mažos Kainos.

Advertisement for New England Telephone & Telegraph Company with logo and text: 'The Telephone & Telegraph Company'.

Paryžius. — JT šeštoji šiuos pastaruosius pasiūlysesija pasibaigė, nutarusi vėl susirinkti New Yorke, kai tik bus pasirašytos Korėjos karo paliaubos.

— Prez. Trumanas nutarė statyti savo kandidatūrą H. Hampshire primary rinkimuose. Prieš savaitę jis buvo pareiškęs, kad jo vardas ten nebus, bet prikalbėtas nuomonę pakeitė.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "AMERIKOS LIETUVI"

Nepriklausomoji Lietuva

Rašo A. USPENSKIS (Jau miręs)

XXV.

Generolo Ramanausko Inspektavimas. Stiprus Kautynių Vienetas. Paradas, Vyriausybės Kryžiumi Apdovanojimo Proga Karininkų Ir Kareivių Gudų Batalione. Mane Perkelia Vyr. Štaban. Gudų Skyrius Vytauto Didžiojo Muziejuje.

Po dvigubo inspektavimo — generolo Velykio ir šaudymą patikrinusio generolo Ramanausko, galėjau sau raminančiai pasakyti, jog mano triušas, beruošiant man patikėtąjį atskirą gudų bataliono apmokymą nenuėjo veltui.

Rugsėjo mėn. galc buvo išleista pirmoji apmokomosios kuopos laida. Būsimieji puskarininkai labai gerai atsakinėjo kariškų statutų žinojimo patikrinime. Rikiuotėje ir gimnastikoje kuopa pasirodė puikiai. Jeigu kartais tektų palcisti atsargon išsitarnavusių gudų bataliono puskarininkus ar viršilas — jau dabar tai atlikti būtų lengva, nes pakaitalas buvo paruoštas.

Gudų batalionas Lietuvos sienų apsaugos rezerve kiekvienu momentu buvo pasiruošęs stoti į kovą, tėvynės garbės ir nepriklausomybės ginti.

Bataliono apmokymą ir paruošimą karo veiksmams aš intensyviai tęsiau toliau, atengdamasis uždavinių pildymams parinkti įvairiausias vietas, įvairiausiose apstovose. Kai iš Vyr. Štabo atsiuntė Vyties Kryžius ir atsižymėjimo ženklus 56 ordeno kavaleriams, aš suruošiau bataliono parada.

Vyties Kryžiaus ir medalių kavaleriai buvo iškviesti prieš išsirikiausių batalioną. Kuopos paėmė šautuvus "gerbk", atiduodami karžygiams tinkamą pagarbą ir aš pats kiekvienam jų prisegiau užtarnautus garbės ženklus. Bataliono fotografas (leit. Rydlinskis) padarė šių iškilmių nuotraukas kurias pasiunčiau Karo Muziejun (Kaune) gudų skyriun.

1921 metų rugsėjo 27 dieną sudarymo Bataliono diena, daviau savo batalionui įsakymą, primindamas meilę Tėvynei ir šventą pareigą ginti Lietuvą ir Gudiją nuo priešų, šį atsišaukimą — įsakymą baigiau žodžiais "Haj žyje Litva i Bialorus!"

Skaudėjo širdį, kad savo laiku teko palikti Vilnių, kur gudų buvo žymiai daugiau ir kur aš tikėjaisi sudaryti ne vieną batalioną, bet visą gudų diviziją.

Mano 1921 rugsėjo 27 dienos įsakymas (žiūr. Kauno Karo Archyvą) bataliono šventės proga, išreiškė ne tik mano asmenišką, bet ir viso bataliono ideologiją ir nuo-

Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorko Paieškomi Asmenys:

- ARTUNGAS (Hartungas), Jonas, iš Jurbarko parap.
BAKANAS, Ignotas ir Jonas, iš Šilų vienk., Žiobiškio par.
BLODŽIUNAS, Walter ir John.
BRAZAUSKAS, Justinas ir Vladas, iš Drutūnų km., Kaltinėnų vl., Svencionių ap.
DUONELAITIS, Petras, iš Jonišio.
GUMALSKIS, Kazys, iš Kvedarnos m.
HARTUNGAS (Artungas), Jonas, iš Jurbarko parap., Raseinių ap.
HERMANAS, Otto ir Richardas, iš Žvyrių k., Raseinių apskr.
JABLONSKIENĖ - Priaglauskaitė Stanislava.
JAKSTAS, Jonas ir Kazys, iš Latvelių k., Panemunio parap.
JESKOVIKAS, Mikas, iš Semėiškių miestelio.
JUONYS, Gabrys, iš Salos, Daugų v., Aytas ap.
KOLIAVAITES, Marijona ir Ona, iš Kuprių k., Antrijų Gudelių vl., Marijampolės ap.
KROPAS Aleksandras, Ignacas ir Petras, ir sesuo Kropaitė, Elzbieta, iš Kampų k., Kėdainių ap.
KULIKOWSKA-Sulcaitė, Teklė, ir broliai Šulcas, Jonas ir Narcizas.
MIŠKINIS, Petras, iš Debeikių valsčiaus.
MITKEVIČIUS, Vladas, ir jo sesuo Mitkevičiūtė, iš Stonaičių km., Kurtuvėnų par., Šiaulių ap.
PECKYS, Petras ir Vincas, iš Kirsnakaviznos (Čečetų km., Marijampolės ap.
PRIAGLAUSKAITE - Jablonskienė, Stanislava.
RAZMAITES, Kastė, Liuba ir Vera, dukterys Jono Razmos, iš Kartenos vl., Kretingos ap.
PUTRUS, Kazimieras, Mykolas, Petronėlė ir Stasė, gyvenę Gargžuose.
RADASAUSKAS, Ignotas, iš Vištyčio.
REKMAN, Leonas ir Stanislavas.
RUKSTELIS Albinas ir Juozas, iš Karklupienų k., Pajevonio v., Vilkaviškio ap.
ŠILNSKAITE - Vaičiūnienė, Ona, iš Lazdūnėnų k., Vainuto v., Tauragės ap.
SPEDERIS, Francas, iš Pavašijų k., Šakių ap.
ŠULCAS, Jonas ir Narcizas ir sesuo Kulikowska, Teklė.
URBANAVIČIUS, Pranas, ir

- Urbanavičiūtė Bronė, iš Kuršėnų m., Šiaulių ap.
VAIČIUNIENĖ - Šilinskaitė Ona, iš Lazdūnėnų k., Vainuto v., Tauragės ap.
VALASINAVIČIUTĖ, iš Marėnkonių valsčiaus.
VALINCIUS Antanas, iš Gražškių Vilkaviškio ap.
VIKANIS, Mykolas, iš Girinkos vienk., Žiobiškio parap., Pandėlio v., Rokiškio ap.
ŽEKAS Mykolas iš Girinkos vienk., Žiobiškio parap., Pandėlio v., Rokiškio ap.
BALCIUNAS, Juozas iš Pakernių k., Gruzdų v., Šiaulių ap.
BENEDIKTAVIČIUS, Juozas ir Konstancija, iš Ližių k., Tauragės v.
BERVINGAITĖ, Ona, iš Nau miesčio, Šakių ap.
BRINKMANAS, Martynas, iš Tauragės ap.
BUBNELIS, Augustas, Motiejus, Mykolas ir Pranciška, iš Šapurų k., Seinų ap.
CZULKIES, Jurgis, iš Stankaitėlių (Abbau - Stankaiten) k., Klaipešos ap.
DAILYDENAS, iš Užugojų k., Vadoklių v., Panevėžio ap.
JANČAITYTĖ, Marijona, iš Garliavos.
JURASUNAS, Antanas, sūnus Igno, iš Šančių, prie Kauno.
KAZENAS, Ignas.
KIAUPA, Petras, ir jo brolis, iš Zalpų kaimo.
KNIULAS, Julius, iš Tauragės parap.
KOROLKEVICH, Edvardas, iš Kauno.
MACIUIKA, iš Gelvonkos k., Gevonų v.
MACKEVIČIUS, Bolesovas, iš Liepių k., Žemųjų v., Kėdainių ap.

- MISIUNAS, Liūdas, iš Liepių k., Žemųjų v., Kėdainių ap.
PADROSTIS, Alfonsas, iš Gargždų m., Kretingos ap.
ROKAITĖ, Emilija, iš Užuožerių k., Anykščių v., Utenos ap.
VALAVIČIUS, Jonas, iš Leipalingio, Seinų ap., sūnus Juozo ir Viktorijos Gegužiūtės Valavičiū.
ZVIRBLIS, Antanas ir Ksaveras, iš Beržanių k., Panemunėlio v., Rokiškio ap.
BALAIKAITE - Matusėvičienė, Anelė iš Marijampolės ap., Strazdų k.
BARAUSKAS, Jonas, iš Ramygalos, Barauskienė - Skestėnaitė, Rozalija, ir Barauskaitė, Marijona, abi iš Pagaidžpilio k., Panevėžio ap., gyvenę Rygoje.
BUNZAS, Stasys.
JUODELIS, Adomas ir Antanas, iš Fermos vienk., Anykščių v., Utenos ap.
KRAUSE - Vaitkevičius, Juozas, iš Pilyškių Vilkaviškio ap.
KVASAUSKAS, Vincas.
MATIJOŠAITIS, Jonas, iš Butrimų km., Eržvilko v., Tauragės ap.
MATUSEVICIENĖ - BALAIKAITE, Anelė, iš Marijampolės ap., Strazdų k.
MILIUKAS, Maikis.
RAKAUSKIENĖ - Raudonytė, iš Kulų k., Skuodo v., Kretingos ap.
RAUDONYTĖ - Rakauskienė iš Kulų k., Skuodo v., Kretingos ap.
SKESTENAITE - Barauskienė, Rozalija, ir Barauskaitė, Marijona, abi iš Pagaidžpilio k., bei Barauskas, Jonas, iš Ramygalos, Panevėžio ap., gyvenę Rygoje.
Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti: Consulate General of Lithuania, 41 W. 82nd Street, New York 24, N.Y.

ASTUONI jauni ukininkai laimėjo po tris šimtus dolerių kolegijos stipendijas — taipgi kelionių apmokėjimus Chicagon dalyvauti 30 tame metiniame 4—H Klubu Kongrese.

širdžią meilę Lietuvai!
Bet kunigo Grajausko, pačių Minsko "ponų" gudų, tarnybos pulkininko ir mano paliuosuotų iš pulko menkadvasių karininkų Česnovskio ir Vasilevskio skundai, nuolatos nešami ir siunčiami rikiuotės skyriui, Vyr. Kar. Štabe, skundai ant manęs ir pranešimai iškraipytų įvairių smulkiausių bataliono gyvenimo įvykių, palaužė Vyr. Kar. Štabe pasitikėjimą batalionu ir jo vadovybe.
Vyr. Kariuomenės Štabas atsiuntė gudų atskiro bataliono inspektavimui generolą ypatingiems reikalams, Glovackį. Generolas Glovackis išbuvo batalione visą savaitę ir kiekvieną dieną iš pat ryto ligi vakaro apklausinėdavo bataliono karininkus ir net ponias, tikrindamas paduotųjų štabui skundų tikrumą.
Tų klausinėjimų išdavoje jis parvežė į štabą didžiausią bylą. Krašto Apsaugos ministro generolo Kraucevičiaus užklaustas "Koks gi ten reikalas?", atsakė "Nieko rimto. Tai tik melagingas skundas iš keršto — dviejų ponių ir jų vyrų karininkų, kuriuos pulk. Uspenskis atleido iš bataliono."
Šios bylos išdavoje generaliniam štabe nutarė, kad pulk. Uspenskis per daug geras, t.y. "minkštas" vadas. Pas lietuvių karininką ne kunigas, nei karininkai nedrįstų verstis skundais. Įsakymu buvau pervestas į vyr. štabo tarnybą, o gudų bataliono vadu paskyrė lietuvių majorą Rozmaną (buv. 3-čio pulko vado pavaduotoją).
Atsisveikinimo pobuvyje karininkai reišė man savo nuoširdų dėkingumą už padėtas mano pastangas ir darbą, apmokant juos karo veiksmams, tai ytin buvo man malonu, nes mokslo metu tekdavo juos gerokai aprėkauti, bet jie suprato ir įvertino mano nuoširdų norą jiems padėti. Tai teikė man moralinio pasitenkinimo. Karininkai

suprato, kad svarbiausia žinoti, kur tavo tikroji paskirtis ir pareiga karui ištikus, mūšio lauke — ką aš, per visą mokslo metą, esu jiems įsakmiai dėstęs.
Majoras Rozmanas kuriam perdaviau bataliono vadovavimą, nepaprastai mielas, kultūringas žmogus. Po dviejų mėnesių, mudviem privačiai susitikus, jis atvirai pareiškė "Koks iš manęs vadas. Iki Didžiojo Karo aš buvau formaceutas ir dabar tik seku ir plagijuoju Tamstos rašytus įsakymus batalionui, p. pulkininke." Bet nepaisant viso to, kai tik majoras perėmė bataliono vado pareigas, abu paliuosuotieji mano karininkai, didžiausiam kitų karininkų pasipiktinimui, Česnauskas ir Vasiliauskas, buvo sugražinti bataliono tarnybon. Ir ką gi? Lygiai po vieno mėnesio tarnybos jie buvo sučiupti bevagiant savo bataliono karininkų daiktus! Ir naujasis gudų bataliono vadas, šį kartą tikras lietuvis, buvo priverstas juos iš pulko ir vėl pašalinti.
Majorui Rozmanui neilgai teko vadovauti gudų atskiram batalionui. Nežinia, ar tu, nors melagingų skundų, ar kitų priežastčių dėlei, Krašto Apsaugos Ministerijoje buvo nuspręsta gudų batalioną, kaip atskirą kariškąjį vienetą, likviduoti. Pradžioje jį suglaudino į kuopą, o vėliau ir toji kuopa buvo likviduota. Bet už tai pasiliko Vytauto Didžiojo Karo Muziejuje gudų skyrius, paminklas kariškų žygių ir laimėjimų, kurių pasiekė atskiras gudų karo dalinys lietuvių kariuomenėje. 28 karžygių vardai, karininkų ir kareivių, atidavusių savo gyvybes už Lietuvos laisvę, o ir 56 gyvi karžygiai, atžymėti Vyties Kryžiaus ir karo medaliais bežodžiai liūdią pasiaukojimo meilę ir nuoširdų gudų draugiškumą Lietuvai, kurį, intrigomis ir šmeižtais, bandė slopinti pikti gaivalai.

(Bus daugiau)

TRUMPOS ŽINIOS MUSŲ KOLONIJOJ

— Julius C. Saulėnas, 31 metų vežikas, vasario 12-tą pradėjo atlikti savo bausmę Charlestown valstijos kalėjime už užmušimą savo švo-gerį, Petrą Putį, pereitų metų birželio 23-čią. Jisai buvo nuteistas Aukštesnia-me Teisme, vasario 11-tą, vakare. Gydytojų nuomonės nesutiko ar Julius Saulėnas buvo pilno proto, kada nu-šovė savo atsiskyrusios žmonos brolių. Valstijos gy-dytojai tvirtina, kad Saulė-nas buvo susijaudinęs iš priėžasties nesutikimų su žmona, bet jis žinojo ką da-rė.

— Ona Šimakauskienė, su-laukusi 60 metų, kilusi iš Kalvarijos apylinkės, Lietu-vos, buvo palaidota sausio 28, Notre Dame kapuose. Velionė paliko savo vyrą Aleksą; dukterį O. Valius-kienę; tris sūnus, Juozą, Vincą ir Kleofą.

Lietuvos Nepriklauso-bės Sukaktuvių Minėjimas Worcestery

Sv. Kazimiero parapijos lietuviai pradės Lietuvos Nepriklausomybės sukak-tuvių minėjimą šilmingo-mis mišiomis 9:45 valandą ryte, sekmadienį vasario 17-tą Kun. A. Petraitis, šv. Ka-zimiero parap. klebonas at-laikys mišias. Ketvirtą va-landą po pietų, po mišparų, bus patriotiška programa. Programoje dalyvaus šv. Kazimiero parapijos mokyklos mokiniai; bažnytinis choras, vadovaujant var-ginininku Juozui Zemaičiui; žymus operos dainininkas Ipolitas Nauragis.

Birutės Pašelpinės Dr-jos Vakariene

Birutės Pašelpinės Drau-gijos metinė vakariene šeš-tadienį, vasario 16 d., 7 val. vak. L. N. C. svetainėje, 12 Vernon gatvės. Ši vakariene bus iš kalakutų pagaminta ir kitokių užkandžių ir gė-rimų. Kas atsilankys nesigailės. Bus geras kalbėtojas iš tremties atvykęs gerbia-mas Bartašius, o po tam bus muzika ir šokiai iki vėlai nakties. Birutės Dr-ja prašo visų narių ir svečių skaitlin-gai dalyvauti.

Ant. V. Dailyda, pirm.

— Girdėti, kad gana daug Worcesterio lietuvių išva-žiavo į Floridą atostogauti, kaip tai ponai Mačiai, ponai Dodge, Moterų Klubo pir-mininkė; B. J. Babrauskai, A. Miliauskai, A. Divinskai, P. Janulevičius, ir kiti. Be-abejonės visi atlanks wor-cesterietes Julę Styles ir po-niją Emiliją Drake (buvusią Katkauskienę), kurios gy-vena Miami, Florida.

— Šią savaitę, Worcest-erio apylinkėje buvo dideli šalčiai ir smarkūs vėsulos greitumo vėjai. Priemies-čiuose Shrewsbury, Leo-minster ir Fitchburge vėjai padarė daug nuostolių.

— Gaso naudotojai, 76,000 Worcester Gas Light kom-panijos kostumieriai, nuo kovo 1-mos dienos pradės mažiau mokėti už gasą—su-taupyti \$500,000 kas metą.

Užgavėnių Vakarai

SOKIAI

Vasario 22, 1952 Moterų Są-jungos 5-ta kuopa rengia už-gavėnių vakarą su programa ir šokiais. Taip pat veiks ir bufetas su kugeliu, blynais ir t.t.

Šokiai įvyks Grafton Hill Pos-to American Legion salėje, kam-pas Coral ir Waverly gatvės. Pradžią 8:00 valandą vakare.

Rengėjos kviečia visus daly-vauti šlame parengime ir links-mai praleisti Jurgio Washing-tono šventę ir užgavėnes.

Rengimo pirmininkė Rita Pinkienė. Bilietas 75c.

Iš praėtų dviejų susirinkimų Moterų Sąjungos 5-tos kuopos, sausio 6 susirinkime skaitytas laiškas J. M. Vyskupo J. J. Wright, padėka už auką \$25.00 ir dalyvavimą Jo pagerbime gruodžio 2, Sheraton viešbuty.

Šiais metais nutarta minėti Motinų Dieną gegužės 11, kaip ir praeityje. Tą dieną per tre-čias mišias 9:45 visos narės kar-tu eis prie šv. komunijos, šv. Kazimiero bažnyčioje.

Moterų Sąjungos naujų narių vėjus proga gegužės 25 dieną visos kuopos turės programė-lius, išaiškinti Moterų Sąjungos tikslą ir prirašys naujas nares.

Vasario 3-čią susirinkime, pri-sirašė į kuopą trys naujos na-rės: ponios Angela Vaišienė, ir Mikėlonienė.

Yra daug pasizadėjusių kepti kugelius ir kitus skanumynus del rengiamų šokių, 22 šio mė-nesio. Dar kartą kviečiame vi-sus atsilankyti ir bus proga pa-matyti šią naują vietą: Grafton Hill Posto American Legion sa-lia, kampas Coral ir Waverly gatvės. Čia bus pirmas lietuviš-kas parengimas. V.L.

KVIECIAME UŽSISAKYTI

Plačiausiai Amerikoje Skaitomą Laikraštį

"DARBININKA"

Išėina du kartų savaitėje

buria aplink save daug bendradarbių. Visose pasaulio kraštuose turi savo korespondentus.

"DARBININKAS"

yra geriausiai informuotas pasaulio lietuvių laikraštis

Prenumeratos kaina metams:

- JAV \$5.00
- Brooklyn, N. Y. \$5.50
- Kanadoje \$5.50
- Užsienyje \$5.50
- Pusmečiui \$3.00

"Darbininkas" siunčiamas susipažinimui 2 savaites nemokamai.

"DARBININKAS"

680 Bushwick Ave. - Brooklyn 21, N. Y.

Iškilmingas Vasario 16 D. Minėjimas

Liet. Pil. Klube, 12 Vernon gatvės

Š.m. vasario mėn. 17 d. 2-rą val. po pietų Liet. Pil. Klubo sa-lėje, 12 Vernon St., Lietuvai Remti Draugija ruošia iškilmin-gą Vasario 16 d. minėjimą. Mi-nėjimas pradėdamas vėliavų įnesimu (Amer. - Liet. karo veteranai), malda — invokacija (kūn. J. Bakanas) ir USA bei Lietuvos himnais (Amer. - liet. Drum Korpusas, ved. J. Sinkevi-čiūtės). Oficialioje minėjimo da-lyje: Mass. valst. kongresmanas Harold D. Donohue (kalba), Liet. Pil. Klubo pirm. J. Chenis sveikinimo žodis, adv. P. Vis-činis iš Brockton, Mass., žymus Amerikos ryt. valstybių visuo-menės veikėjas (pagr. minėjimo kalbėtojas), agr. J. Bertašius, nuoširdus kooperatininkas - vei-kėjas (kalba) ir adv. A. Mileris, viet. kolonijos visuomenininkas (rezoliucijų paruošimas ir skaity-mas). Meninę dalį atlieka: Kauno Valst. Operos solistas Ip. Nauragis; Worc. Tremt. Meno Mėgėjų Ratelio mišrus choras, ved. muz. Z. Snarskio; Liet. Mo-terų Klubu choras, ved. Mrs. M. Meškienės.

Įėjimas — nemokamas. Visi vietos ir apylinkių lietuviai kvie-čiami kuo gausiausiai dalyvauti.

Kaip žinoma, Amerikos Lie-tuvių Taryba šiemet yra pas-

UŽGAVENIŲ BLYNAI

— bus —

1952 m. vasario mėn. 26-tą dieną 7:30 val. vakare..

Ruošia: Aušros Vartų So-cialis klubas, parapijos sa-lėje, auka— 50c.

Pelnas skiriamas sušelpiti liet. tremtinius džiovinin-kus likusius Vokietijoje.

Visų lietuvių prašome tą kilnų mūsų darbą, kuo gau-singiausiai paremti.

Bedarbių Skaičius Žymiai Padidėjo

Šiais metais pašalpos gau-nančių bedarbių skaičius vi-same krašte pašoko iki 1,420,000. Tai yra aukščiaus-ias skaičius koks buvo bė-gyje 18 mėnesių. Daugelis darbininkų liko be darbo pramonei persitvarkiant į karo gamybą.

— PANMUNJOM, Korea. — Komunistai iškėlė revizuotą pro-gramą karo belaisvių pasikeiti-mui ir prižadėjo atidengti šeš-tadienį naują kompromiso pa-siūlymą taikos konferencijai po paliaubų. Pulk George W. Hick-man, Jungtinių Tautų atstovas, sakė kad komunistų belaisvių pasikeitimo planas artinosi prie alijantų nuomonės, kad bendros Raudono Kryžiaus grupės atlan-kytų belaisvius ir išrinkt bend-rą komitetą prižiūrėti apskaiti-m.

LEGALS

Commonwealth of Massachusetts

Worcester, ss. Probate Court To all persons interested in the petition hereinafter described. A petition has been presented to said Court by Adam Walter Antinovich of Worcester in said County, praying that his name be changed as follows: Adam Walter Antinovich to Adam Walter Anton.

If you desire to object thereto you of your attorney should file a written appearance in said Court at Worcester before ten o'clock in the forenoon on the fifth of February, 1952, the return day of this citation.

Witness, CARL E. WALS-TROM, Esquire, First Judge of said Court, this fourth day of January in the year one thou-sand nine hundred and fifty-two.

F. JOSEPH DONOHUE, Register.

kelbasi aukų rinkimo vajų Lie-tuvos vadavimo reikalams. Prie šio vėjus sėkmingo pravedi-mo turėtų prisidėti visi susipra-tę lietuvai, o Worcesteriečiai tu-rėtų pasistengti pasirodyti taip, kaip anksčiau, kai suringdavo tiems reikalams tikrai dideles su-mas. Kiekvienas pagal išgalės atlikite tą kilnią lietuvių parei-gą. Parankiausia aukoti yra LRD ruošiamam minėjimo metu, nes visos surinktos aukos nedelsiant, kaip ir anksčiau, bus persiustos ALT-UI.

Minėjimo išvakarėse, t.y. š.m. vasario mėn. 16 d. 7:45—8:00 val. vakare per Worcesterio ra-dio stotį WNEB (1230 kil.) bus transliuojamos Mass. kongres-mano Harold D. Donohue ir adv. A. Milerio kalbos (anglų kalba) į p'lačiąją visuomenę, Malonėkite paklausti. LRD.

16-sios Vasario Sukak-tuvių Minėjimas

Lietuvos Nepriklausomy-bės paskelbimo sukaktuvių minėjimą Aušros Vartų pa-rapija ruošia šį sekmadienį, 17 vasario.

11 val. iškilmingos šv. Mi-šios bus laikomos už ken-čiančią Lietuvą žemę ir jos žmones.

Kitos minėjimo iškilmės įvyks 4 val. po pietų šios pa-rapijos salėje. Programa su-darys prakalbos, choro dai-nos, solo dainos, tautiniai šokiai ir deklamacijos.

Kviečiame visus dalyvauti. Įėjimas nemokamas.

Iškilmų Rengėjai

PRANEŠIMAS

1939 metais buvo sutvertas Fondas sukėlimui pinigų apmo-kėjimui už kurinį "Artojas", ku-ris yra patalpintas Bostone, Miesto Muziejuje.

Kurinys "Artojas" yra skulp-toriaus Petro Rimšos nuosavy-bė. Kilus antram pasauliniam karui nebuvo galima susisiekti su P. Rimša. Vėlesniais laikais irgi nieko nesigirdi, nors ir bu-vo daug pastangų daroma.

Fondo komitete darbavosi ir aukojo pinigus šios draugijos ir organizacijos: Lietuvių Piliėčių Klubas, Šv. Jurgio Dr-ja, Liet. Moterų Klubas, Liet. Sūnų ir Dukterų Dr-ja, SLA. 318 kp., SLA. 57 ku., Birutės Dr-ja. Šv. Kazimiero Dr-ja, pavieniai as-menys: F. Skliutas, K. Zurlis J. Dvareskas.

Draugijos prašomos paskirti du atstovai, pavieniai turi teisę dalyvauti. Visi yra kviečiami į susirinkimą. šių metų vasario (Feb.) 28-tą dieną, 7 val. vak., Liet. Pil. Klubo svetainėje, 12 Vernon gatvės.

Kvietimas yra galutinas, susi-rinkimo tikslas likviduoti "Ar-tojo" fondą. Didžiama nutars kam skirti pinigus. Tėmykite vietą ir laiką.

A. Dailyda, Pirm.

K. Zurlis, Rašt.

Laidotuvių Patarnavimas

Žemiausios Kainos, Pradedant \$200.

MATHEW A. CINSKY

340 HARDING GATVĖS

VASARIO 16 DŽIAUGSMO IR LIUDESIO DIENA

— Gana vergauti! Rusų caro jungą nešeme daugiau kaip šim-tą dvidešimt metų. Jei šiandieną nesigriebsime gink'o ir nestosi-me į bendras eiles kovoti už Laisvę ir Nepriklausomybę Lie-tuvos, niekas kitas mums laisvės neiškovers, — tarė lietuvis parti-zanas, stodamas savanoriu į parti-zanų eiles.

— Tėvai, kokius čia niekus tu sugalvojai? Jei nebebijai Dievo, tai gėdikis žmonių! Ką gi žmo-nės pasakis, kad žmoną su šeše-ta mažų vaikų palieki ir pats iš-eini į kokius tai partizanus. Jei mūsų tėvai pragyveno prie caro ir buvo gerai, tai ir mes gali-me gyventi. Tik dėkavokime Die-vui, kad esame sveiki, duonos pakaks. Žiūrėk daugiau savo šei-mos, bet ne tautos reikalų, kuri tau dar nieko apčiuopiamo nėra davusi, — bandė prieštarauti partizano žmona. Tiesa ir ji bu-vo lietuvių ir jcsios gyslose te-kėjo lietuviškas bočių kraujas. Bet ji neįsivaizdavo, kaip gali palikti vieną namuose dar su šešeta vaikų, kurių vyriausias buvo tik keturioliktų metų ber-niokas.

— Nenusimink brangioji. Ma-ne jau pavaduos sūnus Vytau-tas, nors metų jaunu, bet pase-kė tėvų ūgiu ir stiprumu. Kai reikės pagelbės ir tavasis bro-lis Petras. Aš pasibaļnoju juod-berį ir dar šiandieną ištraukiu, kartu su Juozu.

— Mano broliu? Ar ir jam gal-voj pasidarė nebergerai, kaip ir tau? — jau susijaudinusi ir su ašaromis akyse ištarė moteriškė.

— Į mūsų kraštą jau braunasi svetimieji. Mes turime jiems pstatoti kelią. Aš jau sakiau, jei mes patys neisime Tėvynės gin-ti, tai svetimi tuo labiau neap-gins mūsų Tėvynės ir neiškovers mums ir mūsų Tėvyn. laisvės ir nepriklausomybės. Pasitikėk Vi-sagaliu, kurio rankose mes visi esame, kad atlikę darbą grįšime laimingai.

Žmona daugiau nebeprašta-ravo, nes savo vyro būdą gerai žinojo, kad ką yra nutaręs dary-ti ir dar susitaręs su kuo, tai ir įvykdydavo. Taip ir padarė.

Jonas Grigas ir Juozas Gervė pasibaļnoju juodberius ir ištrau-kė į miestelį, kur rinkosi dau-giau partizanų, pasiryžusių ginti savo Tėvynę Lietuvą.

— Kažin, ar gerai padarėme, kad paliekame namus ir išdro-žiame į partizanus? Su vien-gungis, bet aš pilieku žmoną su šešeta vaikų — tarė Jonas Grigas švogeriui Petriui Gervei.

— Gal ir negerai. Bet jei mes neisime, tai tą patį gali pasaky-ti ir kiti, ir tada nebus kam gina mūsų tėvynę. Tai kam gi mūsų šviesuomenė — mokytieji žmonės kovjo už Lietuvos iš-laisvinimą o 16 vasario Vilniuje Seimas paske'bė, kad Lietuva laisva ir nepriklausoma valsty-bė? Bet kaip matome, kad tie patys ruskiai, kurie buvo paver-gę Lietuvą daugiau šimtą metų vėl jų baudos braunasi į Lietu-vos teritoriją, kad vėl uždejus vergijos pančius ir gal dar žiau-resnius — drąsino Juozas Gervė.

— Dėkui Juozai už pritarimą. Dabar aš ramus, nes matau, kad manęs nekaltini, kad kviečiau joti drauge ginti savąją tėvynę.

— Aš tik džiaugiuos, kad švo-geris Jonas tėvynės reikalus aukščiau statai net už savo šei-

mą ir asmenius reikalus...

Jonas Grigo ir Juozas Gervės juodberiai prunkstė ir veržėsi pasinėsti pirmyn, bet abu vyrai juos valdė ir jojo maža ryste. Nuvykę į miestelį rado daugiau pažįstamų savanorių. Vieni bu-vo raiti, kiti pėsti.

— Žiūrėkite, Grigas su Gerve raiti atjojo! Alia juodviejų juod-beriai kaip vienas. Galėtų tik-ti klebonui į karietą, — juokau-damas tarė Pranas Bijunas ir priėjęs ištiesė ranką pasisvei-kinti.

— O kaip gi. Kai susitiksime su priešu, ir jam išvanosime kailį, tai bėgantį pėstiems sun-ku bus prisivytį, o kai bus ir raitų, tai visus išgaudysime, at-siikrto Jonas Grigas.

— Vyrų, narsiosios Lietuvos karžygių sūnūs!! Aš esu atsįsytas jus sutikti ir kartu nuvykti į susirinkimo vietą. Aš džiau-giuos, kad tiek daug jūsų prisirinko, kad jūsų širdyse pabudo bočių dvasia. Jei Lietuvos sū-nus išgirs Tėvynės Lietuvos bo-čių balsą, tai mums priešas ne-bus baisus ir jį ne tik sulauky-sime, bet taip jam kailį išpersi-me, kad jis nespės ir išsineš-ti savo skarmalų.

Aš daug nekalbėsiu. Pėstieji prašau stoti po keturius, o raiti po 3 užpakalį pėstininkų ir eisi-me į susirinkimo vietą, kur turė-sime laiko pailsėti.

Jonas ir Juozas, nors buvo švo-geriai, pateko abu į raitelių bur-tų ir su kitais raiteliais skubiai išvyko į kovų linijas, kur priešas nesutikdamas didesnio pasiprie-šinimo, veržėsi pirmyn.

Jonas jodamas greta Juozo tarė — švogeri Juozai, mūsų klebonas yra sakęs, kad Vasario 16 diena vieniems yra džiaugsmo, kitiems liūdėsio diena. Aš palikau savo žmoną, o tavo se-serį, ir vaikučius Dievo valiai. Aš kartu su tavimi išėjau ginti savo tėvynę. Jei apginsime tėvy-nę, busime laisvi ir laimingi. Pa-siaukoti mūsų Tėvynę reikalin-ga. Pasitikėsimė Visagaliu Die-vu, nes jo žinioje visi esame. Bet jei Dievo skirtis pasiaukoti už Tėvynę, tai likusieji tegul žino, kad mes išėjome į kovos lauką, kad likusiems atnešus laisvę.

Prabėjo daug sunkių ir vargin-gų dienų ir naktių. Daug teko pakelti vargo, nemigo naktių, darganos ir šalčio naktių, kautis su priešu įvairiausiose apys-tarose. Vienas iš didžiausių smūgių Jonui buvo, kad jo my-limiausias karo draugas - juod-berėlis, kuris taip buvo suaugęs su šeiminku, kad rodos atspė-jo jo visas mintis, ir visą laiką nešiojo kaip laimingesnė va-landose taip ir sunkiausiose mi-šio kautynėse, padėjo kovoti ir išnešti iš kovos lauko, piktos rankos buvo nepagydomai su-žeistos ir teko palikti. Gal Jonui tiek širdis nebūtų skaudėju-si, jei tas būtų atsitikę karo veiksmų lauke. Beto jis mylino savo draugo — juodberio nete-ko jau priešą sumušus ir Tėvy-nę išvadavus.

Jonas ir Juozas laimingi grįžo į namus, vyčių kryžiais papuoš-tomis krūtinėmis. Visagalys ap-saugojo.

Vasario 16 minime kaip džiaugsmo ir liūdėsio dieną. Pa-sitikime, kad ateis diena, kada dar teks vėl išgirsti Tėvynės šauksmas ir su ginklu rankose ginti kaip pasaulio, taip ir tė-vynės išliucavimas iš komuniz-mo vergijos.

Skaitytojų Atyda

Šio la'kraščio numeris 7-tas, 1952 m. Jeigu jūs pre-numereta baigėsi ši mėnesį ar ankščiau malonėkite at-sinaujinti.

TEL. 5-5898